

*Cazul dela Bis - du Paris;
in achizitia a arhim. Ionescu;
Stintina a achizitia a arhim. Ionescu;
Fotografia Y. A. T. R. A. Milosai - etc*

FOAIE ROMANEASCA DE OPINIE SI INFORMATIE
(Impreso, ome manoscritto)

11 Ian.-Febr. 1955
Nr. 49

V, 1

R O M A
Via C. Morin, 6

CĂTRE AROMÂNII DIN EXIL

Folosesc ospitalitatea "Vetrei", "Foaiet românească de opinie și informație" independentă, spre a mă adresa tuturor compatrioților din exil, pentru următoarea chestiune:

În anul acesta se împlinesc 75 de ani dela înființarea "Societății de cultură Macedo-Română" din București. Pentru Românii din sudul Dunării, această societate îndeplinea rolul "Astrei". Tot în acest an se împlineste jumătate de veac de când Imperiul otoman, prin "iradeaua" Sultanului dela 9 Mai 1905, a recunoscut pe Aromâni (Vlahi) ca minoritate etnică distinctă. Ambele evenimente se cuvine să fie comemorate. Această obligație revine în mod deosebit Aromânilor din exil, întrucât nici frații din țară și nici cei din Statele balcanice n'au libertatea să facă astfel de comemorări.

Desigur, pentru "Societatea de cultură Macedo-Română", cea mai bună comemorare ar fi dacă s'ar putea reface în exil. Această cu atât mai mult, cu cât la București cetroptorii încearcă să facă din ea - cași din alte instituții similare - oficiină de prozelitism comunist.

Pe de altă parte, necesitatea unei lupte organizate pentru apărarea elementului nostru atât de cumpit prigonit în Balcani, se face din ce în ce mai simțită. În cadrul național al "Societății de cultură Macedo-Română", care se situează deasupra oricărei divergențe de partid, își pot da contribuția și frații noștri din nordul Dunării. Așa au făcut dela început: în comitetul ei, au participat activ personalități politice și culturale de primul rang ca Dumitru Brătianu, C. A. Rosetti, prințul D. Ghica, Ion Câmpianeanu, Dumitru Sturza, generalul Tell, Gheorghe Chițu, Vasile Alecsandri, Titu Maiorescu, Iacob Negruzzi, etc. Mitropolitul primit al țării era președintele, istoricul V. A. Urechea secretarul ei general. Domnița Elena Cuza, aflată în exil împreună cu cei doi fii ai săi, și-a dat cu însuflețire adeziunea.

Asemenea contribuții prețioase ar fi și astăzi posibile, dacă Aromânii ar da dovadă că se interesează de soarta fraților lor supuși unui regim de teroare și desnaționalizare forțată. Pentru salvarea romănității balcanice, este nevoie de ajutorul tuturor.

Programul inițial al "Societății de cultură" este și astăzi de presantă actualitate. Pentru că: 1/ Neamul nostru este gătit de asupritori, într'un moment când se face atăta caz de "drepturile omului"; 2/ Tineretul rămâne fără carte; 3/ Refugiații, având cetățenia Statelor asupritoare, rămân fără asistență materială și morală în exil; 4/ Trebuie un centru de studii și documentare pentru problemele noastre specifice; 5/ Este nevoie de organe de presă (în limba română și'n limbi străine), în care să se arate pe larg deleanțele legitime ale minorității românești din țările balcanice; 6/ E necesară o revistă culturală, să stimuleze produsele dialectale și cercetările istorice, folcloristice, etnografice, etc., în legătură cu elementul nostru; 7/ Trebuie sediul de întrunire și organizare.

Sunt necesități esențiale pentru o luptă organizată și de lungă durată. Ele nu pot fi îndeplinite decât prin efortul coordonat, în primul rând, al Aromânilor din exil. De ei depinde, deci, dacă dela popasurile comemorative din acest an se va porni cu un nou impuls în lupta pentru scoaterea întregului nostru neam din robie. Răspunderea e mare - așa spune cutremurătoare - pentru toți, dar cu deosebire pentru intelectualii noștri care se găsesc în Metropolele occidentale, sau în crasele din USA, unde sunt stabilite vechi colonii de Aromâni, altădată atât de active pe tărâmul național. Acolo s'ar putea realiza mult. Momentele sunt grele pentru neamul nostru. Să ne pătrundem de gravitatea lor, stând treji la datorie. Comemorarea acestor evenimente naționale, care trebuie făcută de toți Aromânii, oriunde s'ar găsi ei, să constituie un îndemn în lupta pentru apărarea neamului nostru atât de asuprit. Rezultatele se vor vedea!

Constantin Papanace

RMVAŞ. Sănătate cu prietenie şi voie bună. Să ştiţi de la noi, şoltuzul şi pargarii din cetatea Moldovei, că dorim a auzi, oricând de la dumneavoastră sănătate şi înţelepciune ca de la bunii noştri vecini şi domni.

Facem cunoscut înţelepciunii dumneavoastră că a venit Ianoş diacul din Rodna înaintea întregului nostru Scaun în cetatea Moldovei, spunând că de curând a pârît în privinţa unor porci de la bătrânul jupân Andrei, că i-a luat fără dreptate, şi jupânul Andrei că vină celui Ianoş diacul, că de la sluga lui i-a cumpărat. La aceasta s'a ridicat Ianoş diacul şi l-a adus pe om înaintea întregului nostru Sfat, anume pe Ioan Bosu şi pe Dragotă din Suceava, cari i-au cunoscut porcii. Apoi s'a ridicat judele nostru cu jupânii lui şi i-a întrebât pe acei doi oameni, pe suflitele lor, dacă jupânul Andrei a cumpărat porcii de la Ianoş diacul. Şi acei oameni au mărturisit cu suflitele lor că nimeni nu i-a cumpărat porcii decât acel Ianoş diacul. Şi apoi a adus Ianoş diacul pe vameş, care e o slugă a Mariei Sale, şi pe gazda anume Adorian, înaintea cărui a făcut târgul. Şi recunosco şi ei aşa pe suflitele lor că nimeni n'a cumpărat înaintea lor porcii decât Ianoş diacul. Şi apoi că a stat sluga jupânului Andrei de faţă când a plătit Ianoş diacul porcii şi nimeni n'a spus un cuvânt.

Deci vă rugăm ca pe ai noştri buni vecini să ajutaţi pe acest Ianoş diacul la dreptatea lui, care cu nedreptate i s'a luat. Şi ce au mărturisit acei oameni buni, ni e ştiut nouă, şoltuzului şi pargarilor. Cu aceasta rămâneţi cu Dumnezeu. În Baia, 20 Februar 1527. Şoltuzul şi pargarii din Baia, ai dumneavoastră buni prieteni şi vecini. - Cinstiţilor şi înţelepţilor dumnealor birăului şi dumnealor juraţilor din Bistriţa să se dea această carte. -

POEZIE POPULARĂ (Auzită în Ofcea, Banatul iugoslav)

Frunză verde-am tot cântat,
Dar şi-aceea s'a uşcat;
Fete tinere-am iubit
Dar şi-acele-au îmbătrânit.
N'am frunze să cânt mai mult,
Dar nici fete să sărut.
Lasă pân'la primăvară
C'atunci creşo frunzele iară.
Cresc şi fete, ştiu eu bine,
Dară nu cresc pentru mine.
Care mie mi-au crescut
De mult toate au trecut.

Dar acumă care cresc,
Pe badea nu-l mai iubesc.
Şi de ce să nu suspin
C'asa tut'să fiu bătrân,
C'am fost june, c'am iubit
Dar acum am bătrânit.
Mult mă mir şi eu acu
Vremea mea de ce trecu;
Parcă tinereţea mea
A sburat ca pasărea.
A sburat şi nu mai vine
Până-i lumea ea la mine.

& GYVANA (vale în munţii de lângă comuna românească Doliani, în Grecia)

Piscuri înalte, fiorease, se ridică în gir ameninţând cerul. În jos, prăpastia vuestre-sinistră, printre arborii singuratici, cătăraţi deasupra prăvălitiului pietriş. De dincolo o altă răpă lată, imensă, se repede la fund pierzându-se printre tufele de fagi şi de pini. Valea doarme de veacuri în liniştea singurătăţii pustii. Mici un vânt, nici o suflare. Din adâncul îndepărtat, un freamăt surd se înalţă haotic, se nvalbură în rotocoale, vijelios, trudindu-se, isbindu-se în muchile de peşteri, umplând cu vuc spaţiul tăcut, tăcerea. Freamătul gueră în piscuri şi fâlfăie în ramuri frunzişul. Vag, nostalgic, geme ecoul departe ca un suspin înăbuşit, apoi totul se stinge în abis. Nimic nu mai mişcă şi într-o clipită liniştea profundă recade peste pustiiul gol.

Din noaptea vromurilor mitate răsbate şi astăzi parcă tumultul de odinioară şi de pe ruinele castrului milenar ascuţi în extaz ecoul vijeliilor apuse. Că o vrajă, prezentul dispare şi simţi parcă aveau gloatele agitându-se pe aproape, în prăgărit de luptă. Jos, în fund, pe sub frunzişul verde, înănteaă încet în şiruri lungi, înamicul. Lanzi şi coifuri strălucesc, iar tropotul cailor se aude tot mai aproape. Un semnal scurt străbate dealungul crestei şi, deodată, bolovani mari stânci întregi de piatră încep să se prăvale de pretutindeni, se rostogolesc năpustindu-se năvalnic, adrobînd şi răsturnând totul ca o furtună, se isbesc, se învalmăscăse răsbubind în hău. Freamătă codrii de sbucium şi vuc, iar vales vueste prelung. Treptat, tumultul descreşte şi ecoul răsfărâge tot mai încet şgomotele îndepărtate ale armatei fugare.

Clopotetele răsună, ca în vis, aduse pe aripi de vânt şi, deodată, tresarii pe coasta unui plaiu vecin coboară agale o turnă de oi, iar în urma ei păstorul - o reminiscenţă a legionarului roman - înagă încet un cântec vechi bătrănesc din trecutului fainic al neamului său, care şi astăzi stăpâneşte, din moşi strămoşi, locurile acesor - munţii - şi păstorul îi zice duios, îi zice cu foc, în fapt de seară, pe marginea prăpăstiei pustii.

OAMENI "NOI" - NIMAVURI VECHE

Avem în fața un mic "dosar", uluitor prin lucrurile ce conține, uluitor prin numele și situația protagoniștilor, reputați, până acum, ca luptători contra unui "putregai politicianist", - pe care, dacă ar fi continuat să nu-l imite - ba chiar să-l depășească, cum se va vedea - n'ar fi avut decât de câștigat în fața oamenilor cumsecade.

Suntem îndurerăți și inaugurăm cel de-al cincilea an de viață al revistei noastre cu povestirea unei fapte inegalificabile. Teamă ne e și de judecata unora din cititorii legionari, cari, uitând că Mișcarea e doar un sau nu mai poate să-și îndeplinească această misiune răstul ei cinstit a încetat, ar fi mai bucurăși să vadă între membrii ei un fel de solidaritate de clan, trăindu-și reciproc eventualele isprăvi. Ci noi, considerăm că nu Neamul a fost făcut pentru Mișcare, ci Mișcarea pentru Neam; că nu-i bine să fie înșelată masa românească, prezentându-i-se, pe credința multilor morți ai legiunii, orice metal drept aur. Mișcarea, repetăm, e numai un instrument de înălțare a Neamului; existența ei este legitimă atâta vreme cât vrea și poate corespunde scopurilor pentru care a fost creată. Dacă - să zicem - ar fi posibil să se nască altă formație și mai eficientă decât ea, adevărații naționaliști pe aceea ar urma-o - tocmai pentru pricina arătată: că obiectivul rămâne binele Neamului, nu al unei grupări cecarece.

Pentru noi, lucrurile acestea sunt extrem de clare; dacă insistăm asupra lor, e numai pentru că, în timpul campaniei de demascare a imposturilor d-lui Sima, s'au găsit legionari - și nu dintre cei mai răi - cari să ne facă teoria spălatului rufelor în familie și să ne ceară a fi mai îngăduitori cu membrii Mișcării, "ca să nu ne facem de ris". A fi acționat în sensul dorinței lor, însemna a fi considerat Mișcarea ca un fel de gașcă, solidară la bun și la rău. Se știe, de altfel, cum Corneliu Codreanu era înfinit mai sever cu legionarii decât cu alții - și nici nu s'ar fi putut altfel: doară cu ei voia să îndrepte moravurile unei țări, iar această treabă n'o puteau face decât oameni bina cernuți. De altă parte, curajul de a-și tăia lăstarele uscate este, pentru orice organizație, o probă de forță.

Dar să revenim la faptul din "dosar". Prin luna Martie a anului trecut părintele Boldeanu, poate în calitate de "consilier administrativ" al Episcopiei "Românilor ortodocși din străinătate, supunea I.P.S. Sfințitului Mitropolit Visarion, spre semnare, o adresă către președintele Sinodului arhieresc al Bisericii ortodoxe ruse de peste hotare, cu reședința la New York, cerându-l "concursul necesar" pentru hirotonirea întru arhieru a părintelui arhimandrit Teofil Ionescu, paroh în Statele Unite. După o ezitare de vreo 6 luni, I.P.S. Visarion se decide în sfârșit să înainteze referatul zăului sinod, care, în treacăt fie zis, nu-l în legătură cu niciuna din Patriarhiile apostolice - ceea ce face să nu se înțeleagă lămurit de ce I.P.S. Sa, după ce a făcut atâta caz de canonicitate, a ținut să se lege de un sinod care, sub raportul canonicității, el însuși stă în vânt, în loc să se fi pus în comuniune cu vreuna din cele 4 patriarhii "apostolice". Să fi făcut-o din naționalism? Ar fi absurd, căci - pe lângă lipsa de îndreptățire canonică - dacă e adevărat că mai toți patriarhii sunt greci, aparținând neamului care atâta rău a făcut țărilor noastre în trecut (și continuă să facă și acum fraților noștri din Macedonia), apoi Rușii ne fac răul chiar astăzi. De altă parte, noi identificăm fanarismul și sovinișmul antiromâneșc, în domeniul bisericesc, numai cu Patriarhia din Constantinopol, nu și cu cele din Ierusalim, Antiohia și Alexandria.

Era, într-adevăr, nevoie de un nou vladică? Pentru Românii din America, hotărât nu! Acolo sunt deja doi episcopi, unul contestat dar urmat, celălalt adevărat dar cu mai puțini credincioși. Pentru Românii din vestul Europei, nici atât: aici există deja o "eparhie" (titlu mult prea pretentios față de funcțiunea ce în realitate reprezintă, ca organizare), condusă de un mitropolit secundat - pe hârtie - de nu mai puțin de 3 arhimandriti-vicari, în timp ce, în afară de Paris, nu dispune nici măcar de o capelă! În Austria, niciun preot și nici o parohie; în Italia, idem; în Germania, un preot bătrân, fără biserică, cutreieră toată țara, pe ger, pe zădă, pentru satisfacerea nevoilor duhovnicești ale credincioșilor - dar sfînția sa nu aparține faimoasei "eparhii". Singura realitate, în "eparhie", e parohia română ortodoxă din Paris, cu biserică și 3 preoți deservenți. Și atunci, care era nevoia facerii unui nou episcop, când deja generalii erau mai mulți decât soldații? Să-l trimiți în America, pentru creșterea dihoniei? În Europa, pentru "eparhia" de aici, era prea mult și I.P.S. Visarion. Zelul bisericesc ar fi reo-

mandat mai degrabă hirotonirea de preți, cari, cași părintele Vasiloschi din Germania, să colinde locurile cu așezări românești, la dispoziția credincioșilor. Acest zel însă nu prea se vede. E suficient să spunem că I.P.S. Visarion n'a fost văzut într-o singură casă de român nevoiași, în niciun spital, în niciun lagăr de refugiați. Și doar e însuș șeful "eparhiei"! Dacă fi lucrând, pe terenul duhovnicesc, e un mister pentru toți. Nu s'a ostenit nici măcar să dea o pastorală, de Paști sau de Crăciun, pentru întremarea fletească a turmei dreptmăritoare - pastorală ce, în țară, se da obișnuit la sărbătorile împărătești și de care cu atât mai mult nevoie ar fi avut cei desrădăcinați, pribegi prin lumea largă. În privința aceasta, păstrăm și noi o amintire destul de grăitoare: aflând odată, prin preajma Pastelui, că I.P.S. Sa se afla la Roma, am mers plini de bucurie să-i cerem un cuvânt de îmbărbătare pentru nenorociții de creștini din România robită, mesagiu ce s'ar fi transmis prin posturile de radio italiene. I.P.S. Sa s'a apărut și cu gesturile și cu vorba, de parcă i-am fi cerut un sacraliegiu; nu... nu... e mai bine să stau departe... să nu mă arăt prea mult... Așa răspundea un mare ierarh, singurul arhieru român fără botniță la gură, refuzând un cuvânt de mângâiere poporului care, în vremurile bune, îl ridicase dintr-o cloacă din Pașcani, pentru a-l așeza în falnicul Palat metropolitan din capitala Bucovinei și în Senatul țării!..

Noi știm că nici măcar un preot nu se poate face fără ca să existe o parohie vacantă. Pentru care eparhia a fost propus părintele Teofil? Când și de cine a fost înființată această eparhie? Unde a fost publicat acest fapt, și concursul pentru ocuparea ei? Așa zisa eparhie are un buletin, dar în el nu s'a scris nimic în această privință. Știm precis că înălțarea la arhierie a părintelui Teofil n'a fost decisă în niciun fel de consiliu: de acest fapt, părintele Gratiu, care-i totuș membru în consiliu, a aflat numai când i s'a dat să scrie la mașină raportul către Sinodul Rusilor, iar d-l Alexandru Blaga, care-i chiar secretarul consiliului eparhial, a luat o cunoștință doar cu o zi înainte de sfîntire! De aceea raportul către zisul sinod, raport semnat de Mitropolitul Visarion, conține un neadevăr pe tot când afirmă că părintele Teofil a fost propus "la rugămintea credincioșilor"; minuna ieșe perfect în relief în foaia de serviciu, scrisă de Mitropolit la 18 Dec. 1954, în care, uitând că părintele Teofil fusese cerut Sinodului din New York "la rugămintea credincioșilor", I.P.S. Sa roagă pe părintele Boldeanu și pe d-l Micoale - abia acum, la 4 luni dela trimiterea zisului raport la New York - să-i trimită, în vederea hirotonirii pusei cale, "o cerere cu semnături legalizate, din partea populației române din Paris, de a li se da, pentru serviciile divine, un arhieru în persoana P.C. Sale Arhimandrit Teofil Ionescu".

Aceluș raport, înaintat la New York în August 1954, mai conține și alte neadevăruri evidente. Afirmă, de pildă, I.P.S. Visarion că "a controlat condițiile canonice" ale candidatului la mitră. Ori, în aceeași "foaie de serviciu" din 18 Dec., înaltul prelat mai cere să i se prezinte "o declarație legalizată din partea P.C. Arhimandrit Teofil, arătând cauzele pentru care în parohia sa din U.S.A. a conlucrat în secta rusă a Sinosfeților, iar acum ieșe din sânul ei, dorind a reveni la ortodoxie". Așa dar, sinodul rusesc fusese indus în eroare de raportul I.P.S. Sale, unde se spunea că "condițiile canonice" fusese cercetate și găsite ideale. În adevăr, cititorii noștri își mai amintesc desigur, din numărul trecut al Vetrei, "chemarea" către România ortodoxă din America de Nord, în care vlădica Visarion își arăta convingerea că P.S. Trifa a fost "dus în marea gresală de a fi fost făcut Arhieru într-o sectă religioasă rusescă, cum o cea a Sinosfeților". Noi, în privința validității canonice a hirotoniei Proa Sfințitului Valerian, n'am exprimat nicio părere în această publicație, căci ne-a lipsit documentarea necesară. Mitropolitul Visarion, însă, știe că P.S. Trifa e "scoțat" - de unde concluzia logică este că și cei ce colaborează cu tânărul episcop sunt în gresală. Ori, printre preți cari au recunoscut pe P.S. Trifa și au servit sub ordinele sale se află și părintele Teofil, vicarul I.P. Sfințitului Arhieru. Cum de nu există, în arhiva "eparhiei" dela Paris, nicio decizie a P. Sale! Cum de nu există, în arhiva "eparhiei" dela Paris, nicio decizie a P. Sfințitului Visarion de excludere a părintelui Teofil din rândurile clerului acestei "eparhii"? Și cum de a putut I.P.S. Sa să asigure sinodul rusesc de integritatea "canonică" a aceluiaș părinte, deși l' stia "sinosfețat"? Și, mai departe, admitând că părintelui Teofil i s'a îngăduit "revenirea la ortodoxie", pedapsa cea mai potrivită, pentru a ajuta la ispășirea rătăcirii, este.. înălțarea în rang? Cum va putea păzi turma de rătăcire un păstor care a rătăcit el însuș cu prima ocazie? Ce garanții de dăruenie în ale credinței dă un preot care, "doctor" în Teologie, deci lipsit și de scuza ig-

noranței - cum n'o are nici pe aceea, omezească, a unei familii împovărate, căci o călugăr - s'a dus cu rătașia numai, precum se spune prin America, de teamă să nu-și piardă parohia? Și-apoi, dacă-i așa de mistuit de "răvna Casei Domnului", de ce-a ținut numai deosebit să fie "mare", și nu s'a multumit, cu călugărească smerenie, într'o Europă cu refugiați români ortodocși lipșiți de păstori, să-și ia toaiaș preotesc și să meargă din cătun în cătun pe toate întinșurile pe unde se găsește un suflet de pribeag nemângăiat?

Am spus, mai sus, că de înălțarea în rang a părintelui Teofil n'a știut nimoni. Baste cine se va fi gândit cuvioșia sa să păstorească? Și cum să păstorească? cu anasna? Care să fie pricina acestei lucrări? Sau "lucrături" - în mare taină? Să fie treabă rusinoasă înălțarea unui preot la o treaptă "intocmai cu apostoli"? Nu era mai degrabă un prilej de mare bucurie, de adevărată întremare sufletească pentru priboii noștri? Era doară vorba de primul arhieru, ce putea fi făcut după toată rânduiala, fără putință de contestație, dintre exilați.

După știința noastră, de această "alegere" aveau cunoștință, până la sosirea candidatului la Paris pentru hirotonire, doar 6 persoane: I. P. S. Visarion, părintele Teofil, părintele Boldoanu, avocatul Milosie, Mărioara (secrețara Prea Sfințitului) și părintele Grățian, care, cum am spus, a aflat numai incidental, cu ocazia copierii raportului către Ruși. După sosirea la Paris a părintelui Teofil, la 6 Decembrie, va fi mai aflat câte cineva, dar aproape totalitatea Românilor, peste cari sfinția sa se gândea totuși să păstorească, a știut de sfințire cu numai 24 de ore înainte: în ziua de Crăciun, d-nii Milosie și Boldoanu, cu aier conspirativ, împărțeau, pe alese, la ușa bisericii din Jean de Beauvais, credincioșilor ce ieșeau dela slujbă, niște bilețele cu indicația mijloacelor de transport către chitimia dela Versailles, unde a doua zi avea să fie hirotonirea.

Și astfel, ceace trebuia să constituie o sărbătoare, o mare bucurie pentru toată românimăa pribeagă, nu ezitam să spunem că s'a făcut hoteste, pe furie, parcă pentru a pune pe credincioși în fața faptului împlinit. Disprețul acesta pentru massa românească, până acum ne ținem că era monopolul "putregaiului politicianist", cu care ne luptam; nu ne așteptam să-l vedem și la oameni ce-au făcut scut la mână falăluu tricoloru!.. Căci, în Iunie 1953, a fost hirotonit primul episcop grec în Franța, P. S. Meletie - nu numai biserica grecească din Paris, unde a avut loc sfințirea, dar și străzile dimprejur gemeau de mulțimea credincioșilor greci veniți din toate orașele și porturile Franței, spre a participa la marele eveniment, de evidentă importanță națională și bisericească. Mi s'a spus că mersul ceremoniei a fost filmat de cele mai mari case franceze, documentarul făcând o vie impresie în toată țara.

La noi?... Chiar în ziua sosirii părintelui Teofil din America, părintele Boldoanu se îngrăia ca nici măcar ceilalți preoți să nu afle de această sosire. Conciliabulele s'au dus între foarte puțini "inițiați", iar publicul românesc a aflat de ceace alții puneau la cale - dar pe scoteala lui! - nu cu câteva luni înainte, cum meritase să afle cel grecesc, ci exact cu o zi înainte, cum am spus. Care zi, întâmplându-se să mai fie și cea de Crăciun, a găsit puțin lume la biserică, după petrecerile din ajun... Din aceștia puțin, unii n'au primit "invitații"; alții n'au putut veni, pentru că aveau deja programul făcut de sărbători; alții, în fine, n'au venit din indignare, văzându-se invitați la o ceremonie la o circă hotărâre nu fuseseră chemați să participe, deși îi privea foarte de aproape. În sfârșit, toți laolaltă nu au știut cum să se mai minuneze de săvârșirea unui act așa de important într'o biserică bihăduică rusească, transformată, prin tărnosire și câteva locașe, în "biserică", - când, din mila Domnului, noi Românii dispunem chiar în Paris, în chiar inima capitalei Franței, de o adevărată catedrală!

Care să fi fost pricina acestui procedeu atât de... secretos? Întrebarea e legitimă și nu numai de natura actului, care, în sine, ar trebui să fie foarte departe de a constitui o... fărâdelegă, dar și de însăși afirmația părintelui Teofil, care, în discursul de după sfințire, s'a arătat "fericit să constate că n'a fost uitat de vechea colonie" din Paris, unde pe vremuri servise ca preot, "care l-a reprimat acum cu atâta căldură" - măcar că la hirotonirea dela Versailles n'au fost de față decât exact 10 Români - număr care cuprinde pe "conspiratorii" înșiși (I. P. S. Visarion, preoții Teofil și Boldoanu, av. Milosie, Mărioara), - câteva persoane care, venite acolo fără să fi știut precis de ce e vorba, nu plecat apoi înjurând, - un redactor al "Vetroi" venit cu un prieten din curiozitate, - cineva care a venit ca să mărturisească în fața altarului că candidatul "nu e vrednic", - un copil de 3 ani, - și 5-6 prieteni. Aceasta a fost participarea românească la sfințirea unui

arhieru român în exil: așa și-au organizat-o, așa și-au meritat-o!

Principala tănuirii trebuie căutată, după unii, în dorința părintelui Boldeanu de a-și satisface o curioasă vanitate, arătând că în exil poate să facă până și episcopi - creindu-și în același timp un om de paie în locul I.P.S. Visarion, care, ugerii, înaintea de a ceda, mai face năzuri; după alții, în dorința aceluiași, și a d-lui Milosie, de a-și servi un prieten, dându-i ei singuri ceace mamei comunitatea credincioșilor îi putea da. Se pare, însă, că părintele Teofil, în afară de "samofieție", mai are și alte păcate, mult prea cunoscute la Paris pentru ca să fi putut îndrăzni a sfida mulțimea Românilor de acolo cu pretenții, făcând, de... arhierie. Faptul reiese limpede din câteva documente din "dosar". În adevăr, aflând la timp de ceace s'a putut la cale, părintele Grațian Radu - singurul informat, incidental de astfel care nu făcea parte din restrânsul grup al "conjuratilor" - a făcut încă din Martie anul trecut un raport confidențial Mitropolitului, în care spunea pe sileau unele lucruri cu privire la conduita particulară a doritorului de episcopie. Așa se și explică ezitarea I.P. Sfințitului Visarion, timp de 6 luni, de a înainta la New York raportul întocmit de părintele Boldeanu.

La acest raport, sinodul rusesc răspunde la 29 Oct. 1954, aprobând categoral - desigur, în necunoștință de cauză, de vreme ce Mitropolitul garantase că părintele Teofil e în regulă cu "canonicitatea" - cererea de hirotonie. Cu sinodul nu cunoștea adevărata situație "canonică" a părintelui Teofil, se vede și din aprecierea ce face, în aceeași scrisoare, la adresa Prea Sfințitului Trifa, a cărui hirotonie "nu poate fi socotită de noi legală, deoarece ea a fost săvârșită de așa numiți Ucraineni autocefali, a căror organizație e strâns legată de fostul Iipovsky. Sinodul nostru arhieresc a socotit în anul 1946 această organizație cu totul nelegală, iar clericii hirotoniți de dânsii, primiți numai cu rehirotonire. Ierarhia aceasta nu a fost recunoscută de nici o altă Biserică".

Luând cunoștință de această adresă, cum și -dintr-o corespondență particulară- de îmbarcarea părintelui Teofil pentru Franța, părintele Grațian - această frumoasă figură de călugăr, ce amintește dărzenia monahilor ortodocși din vremile iconoclaste - mai face o încercare de a împiedica săvârșirea unor lucruri ce socotea nepotrivite, trimițând, la 3 Decembrie, I.P. Sfințitului Visarion o scrisoare, din care extragem:

"Este cunoscut că prin hotărârea eparhială n.9 din 1 Februarie 1950, C.Sa (Teofil) a fost numit în postul de Vicar al Eparhiei noastre. Acum:

1. Cuviosia sa, de la 1 Februarie 1950 până astăzi a funcționat fără întrerupere în acest post?
2. În ce a constatat activitatea Cv. Sale ca Vicar al acestei Eparhii?
3. Dela Arhimandrit-Vicar la Arhieru-Vicar e un pas foarte mare! Căd, de către cine și pe ce baze s'a decis această frumoasă avansare?
4. Când și unde s'a publicat avansarea P.Cv. Arhimandrit Teofil de la rangul de Arhimandrit la cel de Arhieru?

Intreb aceste lucruri, înalt Prea Sfințite Stăpâne, deoarece sunt garant responsabil al Bugetului eparhial și fac parte din Consiliul eparhial de sub președinția I.P.S. Voastre, dar până azi n'am auzit acest lucru decât în câteva discuții particulare cu prea cucernicia sa părintele Vasile Boldeanu, consilier referent la secția administrativă a eparhiei noastre: adică niște păreri personale ale Cucerniciei Sale.

Înalt Prea Sfințite Stăpâne, în legătură cu prima întrebare, îmi permit să fac următoarea remarcă: nu există în arhiva eparhiei vreo hotărâre prin care să i se ridice Cv. Sale calitatea de arhimandrit-vicar; însă în scrierea amintită a Sf. Sinod delă New York, la punctul 1, se spune că acei ierarhi ucraineni, la cari a alergat Trifa, nu sunt recunoscuți ca valizi în nicio Biserică Ortodoxă. În acest caz mă întreb: oând P.Cv. Arhimandrit Teofil a slujit ei s'a împărțit cu ei, nu s'a exclus singur din postul de Arhimandrit-Vicar al eparhiei noastre? A susține cineva că a slujit cu Teodorovici și cu ei săi în calitate de Vicar al Eparhiei noastre și că v'a reprezentat în acel moment pe I.P.S. Voastră, aceasta ar fi mai mult decât o absurditate.

Înalt Prea Sfințite Stăpâne, față de această problemă atât de importantă pentru viața Bisericii noastre, și față de faptul că acest act s'a pregătit pripit și în culise, eu consider o sfântă datorie de a-mi spune clar părerea și de-a face cunoscut I.P.S. Voastre atitudinea ce cred că trebuie s'o aibă orice slujitor al Sfântului Altar:

A. Sunt de părere că este bine să instituiți fără întârziere un Consistoriu care să judece această gravă abatere a P.Cv. Sale părintelui Arhimandrit Teofil Ionescu.

B. După ce va fi judecată și sancționată această abatere de ordin bi-

sericesc, să se cerceteze ce este adevărat cu privire la zvonurile ce au circulat și circula, zvonuri privind viața sa de călugăr, și anume: fama ce-a lăsat-o la Paris, pe care a dus-o și răspândit-o și în America, faimă de conduită imorală, - plus păcatul avarității, care l-a împins până să opreas-
că din drepturile subalternilor săi, cum a făcut la Paris. După îndeplinirea celor arătate, abia, cred că este cazul să se chibzuiască dacă este sau nu vrednic de sfânta arhierie!.

Preocupat de apărarea purității ierarhiei noastre bisericești, părintele Grățian sorie și părintelui Boldeanu, căruia-i trimite deasemenea o copie depe scrisoarea înaintată I.P. Sfințitului Visarion. Copiem aceste frumoase și foarte elocvente fraze: "Părinte Boldeanu, dacă suntem azi în situația în care ne aflăm și Neamul întreg este amenințat cu pieirea, noi suntem convingși că am ajuns aici datorită "elitei" și conducătorilor de ieri atârșii, în care, în toate domeniile, cel puțin 90% se promovea putregaiul societății. Un Neam cu suflul și credința ca o floare de crin a fost desfigurat. De aceea s'a ridicat Oăpitanul și-a plătit cu viața îndrăzneala de-a fi încercat să schimbe Omul. Așa a înțeles tot șirul de Martiri, pe care se pare că-i purtăm numai pe buze! .. Aveți Prea Cucerencia Voastră conștiința împăcată că arhimandritul Teofil Ionescu este cel puțin aproape de-a fi un om de caracter? .. Mult timp mi s'a părut glumă avansarea la gradul de Arhierie a părintelui arhimandrit Teofil Ionescu, și nu puteam pricepe cum tocmai P.C. Voastră, care îl cunoașteți atât de bine, vă sfârâmați atâta pentru a-l promova. Mi se pare cu atât mai bizar și de neînțeles acest lucru cu cât P.C. Voastră, pe lângă faptul că sunteți un preot de elită, aveți și gradul de comandant legionar"...

Și, fiind părintele Boldeanu comandant legionar, părintele Grățian a crezut folositor să se adreseze și Consiliului Conducător al Mișcării Legionare, care să oprească pe cel dintâi de pe porâmbișul pe care-l vedea alunecând. Pentru documentare, părintele Grățian trimite Consiliului Legionar și copii de pe scrisorile de care în vorba: "Scrisorile care privesc pe Arhim. Teofil Ionescu - scorie sfinția sa - se pare că n'ar avea niciun rost să le cunoașteți; în aparență, așa ar fi, dacă cei care se străduiesc să promoveze un om imoral și incorect nu ar fi cunoscuți ca legionari". (În aceeași scrisoare - și în altă ordine de idei - mai citim următorul savuros pasaj: "Legionarii, care au scrit totuși ca unul împotriva impostorului, nu pot să se compromită sprijinind pe Trifa, căci, punând față în față pe Trifa și Horia Sima, acesta a săvârșit păcatul adulterului, care îl descalifică ca om și-l alungă dela comanda Mișcării Legionare, iar cel dintâi a comis o crimă față de Biserica - un adulter spiritual").

Ajunși aici, o dilemă stăruie în minte: Să fie nefundate acuzațiile aduse părintelui Teofil? sau părintele comandant legionar Boldeanu nu le-a cunoscut, când s'a înjugat la carul arhieriei sale? Deasemeni, din "dosar" nu rezultă că I.P.S. Mitropolit ar fi archetat aceste acuzații: să nu le fi crezut adevărate? Ce măsuri a luat, în acest caz, contra "calomniatorului"? Sau, sunt adevărate? Și atunci, cum a putut I.P.S. Sa să se preteze la un joc de așa de limpede factură politicianistă? Ne-au scris unii prieteni să-l crutăm pe cât posibil, pe vlădica Visarion, în acest articol - motivând cu vârsta și cu alte oportunități. Ci noi socotim că o publicație, în care redactorii n'ar scrie exact ce gândesc, mai ales când interesele naționale sunt batjocorite, n'are niciun rost cinstit să apară. "Nu ajută alia în dulcitoare a eufemismului - spune Eminescu - ci numai scalpelul chirurgului; de aceea tăiem în putregaiul bubei noastre naționale și vom ca protoplasma națională să reîntregească gurile create de tăieturi", chiar dacă, spunând lucrurilor pe nume, riscăm să pierdem prieteni prețioși. Părerea noastră este că în capul unei instituții trebuie să stea persoanele care o conduc efectiv, ci nu figuranți. Locurile de mare răspundere nu pot fi onorifice, sau de siestă, ci posturi de muncă efectivă. De aceea dacă, de pildă, actele "eparhiei" de peste hotare le-ar săvârși în realitate, să zicem, părintele Boldeanu, nu vedem de ce n'ar fi sfinția sa chiar mitropolit în lege, deci șef al acestei "eparhii" .. Atunci am ști precis și a cui este răspunderea, nu s'ar mai putea goști ca astăzi: bine-bine, iscălește Mitropolitul, dar e părintele Boldeanu cel care face și desface..

Pentru a ne explica docilitatea I.P. Sfințitului, e necesar să amintim câteva amănunte, destul de meschine prin natura lor. Întrebând părintele Grățian de I.P.S. Visarion: cum se face că a dat totuși drumul raportului către sinodul din New York, I.P.S. Sa a răspuns textual, referindu-se la părintele Boldeanu: "Ce era să fac, părinte? că-mi tăia și amarăta asta de subvenție,

cum mi-a tăiat-o Sima când nu 4-am făcut pe... popă!... În adevăr -mi se spunea din aceeași sursă - câțiva Români din Franța, mișcați de grelele lipsuri în care se sbate înaltul prelat, constituiesc un fel de comitet financiar, în vederea unui ajutor lunar. Bani! aceștia, deși "comitetul" avea un casier, obisnuia să-i ia părintele Boldeanu, care, sau fi înmăna personal I.P. Sfințitului, exact când avea de supus vreo cerere spre aprobare, sau fi trimitea prin poștă, având însă grijă să se treacă pe sine ca expeditor - ceea ce putea lăsa impresia că-i vorba de un ajutor personal... Mai trebuie adăugat, tot pentru a încerca să ne explicăm doctrina I.P. Sfințitului, că se pare că părintele Boldeanu l-ar avea cu ceva la mână; cel puțin așa s'a lăudat știința sa către părintele Părvănescu, într'un moment când acesta se îndoaia că I.P.S. Sa va aproba unele hotărâri locale: "Las'că-l am eu la mână, trebuie să iscălească". Deținem informația dela chiar parohul bisericii noastre din Paris. Feliu cum a procedat I.P.S. Visarion, cu hirotonia dela Versailles, ne face să credem că într'adevăr părintele Boldeanu "fi are cu ceva la mână". Observând comportarea I.P.S. Sale în preajma actului dela Versailles, se vede permanent o linie sinuoasă. La scrierea părintelui Grațian din 3 Decembrie, I.P.S. Sa răspundea chiar a doua zi, textual: "Chestiunea ce te preocupă - adică sfințirea părintelui Teofil - se va împlini, numai dacă îndeplinește condițiile legale, nu politice, nici pentru interesul personal al cuiva". E de presupus însă, dacă logica are vreo trecere, că, în momentul în care dădea aceste asigurări, I.P.S. Sa știa că părintele Teofil deja se imbarcase; și doară nu putem crede că cuvioșia sa renunțase la o parohie de primul rang în Statele Unite și se angajase în cheltuieli așa de serioase, cum sunt acelea ale unei călătorii peste Ocean, fără să fi avut asigurări precise dela I.P. Sfințitului.

Cu toată scrierea lăgătoare a Mitropolitului, părintele Grațian se crede dator, după scirea la Paris a părintelui Teofil, să-i atragă încă odată atenția, la 17 Decembrie, asupra "samosfeatismului" candidatului la episcopie, cerând ca acesta, înainte de a pretinde, nu vătădicie, ci numai dreptul de a sluji liturghia cu oilelăi preoți, "să facă un act prin care să ceară reîntrirea în sânul Bisericii Ortodoxe din care s'a exclud singur prin slujirea și împărțirea cu Teodorovici cu Trifa, etc."; altfel, "ori în Paris, ori în altă parte, de va începe să liturghisească înainte de a se face acest act de reîntrire sau de revenire la Ortodoxie, se va comite o greșală ale cărei urmări nu pot fi prevăzute încă". Dar această voce era menită să strige în pustiu. La 15 Decembrie, I.P.S. Visarion trimitea părintelui Boldeanu și d-lui Miloale - și în copie, părintelui Grațian - faimoasa "foaie de serviciu", primită de părintele Grațian abia la 21 Decembrie. Pe lângă "cererea cu semnături legalizate" din partea populației, și declarația de abjurare din "samosfeatism" a părintelui Teofil, de care am pomenit deja, se mai cerea în "foaie", abia acum, la 4 luni după ce înouvițarea hirotoniei fusese solicitată la New York, "un referat din partea secției administrative și a domnului consilier juridic eparhial, arătând considerațiile pentru care se cere această hirotonie și posibilitățile asigurătoare funcționării ei". După îndeplinirea celor de mai sus - continuă "foaia de serviciu" - ținând seamă de împrejurările turburi locale și spre a nu se pretinde acestui act vreun colotit politic, hirotonia credem că trebuie săvârșită nu în biserică noastră din Paris, ci în biserica greacă, ori în una din bisericile rusești". Urmează dispozițiuni de cum să fie prânzul, cine să slujească, etc.

Cititorii noștri vor fi observat singuri batjocura conținută în această "foaie de serviciu", cu mult dedesubtul rangului celui ce-o semnează. Se cere referat de necesitatea unei hirotonii, care fusese în fapt decisă de luni de zile și a cărei săvârșire avea deja data și locul fixate. Se cer "semnături" din partea credincioșilor "legalizate" încă, ceea ce presupune un răgaz de cel puțin câteva săptămâni, deși se știa că hirotonia va avea loc în prima duminică. Se cere părintelui Teofil o motivație a reîntririi sale în ortodoxie - nu însă pentru a-l trimite să-și ispășească vina în vreun deșert, ci spre a-l premia, înălțându-l în rang! În sfârșit, spre a se masea teama de revolta credincioșilor, se aduce ca pretext pentru mutarea ceremoniei la "biserica" rusească faptul - născocit! - că hirotonia în frumoașa biserică românească i s'ar putea atribui "vreun colorit politic"! De unde până unde?...!

Primind "foaia de serviciu", unde i se ordona, încă, să participe la serviciul divin, părintele Grațian, merou de bună credință, s'a scotit în drept să creadă că în adevăr I.P.S. Visarion lucrează cum trebuie, apărând interesele Bisericii. La frumoașa concluzie îl ducea mai ales chestiunea cu "semnăturile legalizate", care n'aveau cum fi strânse cât ai bate din palme. În rea-

litate, "foaia de serviciu" avea numai două scopuri: unul, birocratic, "pentru dosarul actelor ce urmează a se trimite ulterior cancelariei Sfântului Sinod din țară"; altul: să adărmă atenția elementelor opozante - tot mai numeroase, pe măsură ce vestea despre ceea ce se punea la cale se lătea. În adevăr, în chiar ziua următoare emanării "foii de serviciu", I.P.S. Mitropolit ruga pe d-l D. Em. Popa (colaboratorul Vetrei...) să confecționeze "gramata" de sfințire a părintelui Teofil, cu data precisă a acestui eveniment; iar a doua zi, la 20 Decembrie, părintele Boldeanu comunica părintelui Grațian nu numai ziua exactă a hirotonirii, dar și locul! Pentru a se vedea mai bine felul piezilor de a lucra, amintim și alt fapt: în vizita pe care părintele Grațian o face I.P.S. Sfințitului la 16 Decembrie, înaltul Ierarh îi spune că de sărbătorile Crăciunului va fi absent din localitatea unde-și are domiciliul, - dând a înțelege că va fi oaspe la careva dintre episcopii francezi; în josul "foii de serviciu" trimisă părintelui Grațian, I.P.S. Sa repetă acest lucru, precizând, în câteva rânduri scrise cu mână, că va fi absent din localitate până la 11 Ianuarie. Scopul diversității s'a văzut mai târziu: liniștind pe părintele Grațian, să-l împiedice a acționa contra unui aot, a cărui dată și loc de săvârșire I.P.S. Sa le știa deja prea bine. În adevăr, la numai câteva zile, cum am spus, părintele Boldeanu și d-l Miloaie împărțeau conspirativ, la ușa bisericii, persoanelor socotite mai "cuminți", lămuriri scrise de cum se va putea ajunge, a doua zi, la "biserica" rusească de sea deja, cu Mărioară, cu tot, într'un hotel din Versailles, unde fuseseră duși, la 24 Decembrie, de d-l Miloaie cu mașina. Să ne ierte Dumnezeu, să ne ierte și I.P.S. Sa (și chiar Mărioara...), dar acest fel de comportare prea seamănă leit cu șmecheriile politicianiste de pe vremuri, pentru a căror combatere s'a lăsat îngropată o întreagă generație de Români!

Indignați peste măsură de incalificabilul procedeu, preoții Părvănescu și Grațian, împreună cu primul cantor al bisericii române din Paris, d-l Octavian Moldovanu, s'au sfătuit în seara de Crăciun să facă o ultimă încercare pentru împiedicarea faptului. Dăgăii au întocmit o scrisoare cât se poate de clară și de categorică, pe care în dimineața de 26 Decembrie, înaintea de începerea slujbei, d-l Nicolae Mosciu, casierul eparhiei, a predat-o direct în mâinile I.P.S. Sale. Scrisoarea conținea acuzații precise, sub semnătura unor persoane calificate și de greutate, care slujesc la biserica din Paris din însăși încredințarea I.P.S. Visarion. Iată-i conținutul:

"Cu adâncă smerenie, în ultimul ceas, în dorința de a evita săvârșirea unei erori, Vă scriu rândurile de mai jos. Nu ne facem judecători ai nimă-mui, cu atât mai puțin ai I.P.S. Voastre. Totuși, ca mădulare ale Bisericii noastre, suntem datori să Vă aducem la cunoștință cele ce știm despre noul candidat la sfânta Arhierie. Părintele Ionescu, ca superior al Bisericii din Paris, până în 1946, în timpul războiului încașa salariile pentru toți slujitorii Bisericii, pe care apoi le achita fideicruia în parte, contra semnătură de primire. În această calitate, C. Sa, ridicând un surplus de scumpte în franci elvețieni al întregului personal, și-a însușit ce nu-i aparținea: o parte din salariul celor doi cântăreți, dirijor și concierge.

Prins cu mâna în sac, C. Sa, în schimbul banilor însușiți a dat o declarație sub semnătură proprie că vroia să formeze un fond de rezervă pentru vremuri grele. Mai declara C. Sa că banii pe care îi încasase și în mod abuziv și-i însușise îi va achita dintr'un salariu - pe care știa bine că nu-l va încasa niciodată. Se știe că orice administrator de fonduri nu are dreptul a reține banul ce se cuvine altuia - unui subaltern - fără să fie întrebat cel în cauză și fără consimțământul lui. Postul superior al bisericii, dacă n'ar fi fost descoperit, nici astăzi nu se știa de acest furt. Cum hoțul este pedepsit de toate codurile penale, C. Teofil, pentru fapta sa, își avea locul într'o închisoare, în niciun caz să fie promovat în fruntea bisericii pe care a necinstit-o. Azi vedem cu mare indignare că un asemenea element este susținut și recomandat ca vrednic de arhierie de către părintele V. Boldeanu, acest geniu al întregului rău din Biserica noastră de peste hotare. Fără să amintim articolele din codul penal unde ar putea fi încadrat părintele Teofil Ionescu pentru aceste fapte, ne rezumăm a aminti calitățile necesare unui candidat la arhierie: Sfântul Apostol Pavel, în e-pistola I către Timotei, cap. 3, vers 3, spune: "Episcopul trebuie să fie neîmbitor de câștig urât și neîmbitor de argint... Se cuvine deasemeni să aibă și mărturie bună dela cei de-afară, ca să nu cadă în ocară și în cursa diavolului"...

Părintele Teofil, în afară de viciul de mai sus, pe care părintele Grațian Vi l-a adus la cunoștință din timp, prin scrisoarea din 3 Decembrie, mai are și alte vicii cunoscute în comunitatea din Paris și pe unde a tre-

cut. Ca superior al acestei biserici, C. Sa a lăsat faima de om desfrănat. Noti locuitorii casei paroniale precum si vecinii stiu ca schimba femeile ca un fel de sultan. In aceasta privinta, Sf. Apostol Pavel si-a spus cuvântul, care nu poate fi schimbat de nimeni: "Cel ce doreste episcopie, trebuie să fie neprihănit, treaz, smerit, cuvios, cinstit și iubitor de streini" (nu de femei ușoare)...

Înalt Prea Sfințite Stăpâne, în dragostea noastră pentru sfința bisericii, în respectul pentru trecutul I.P.S. Voastre care Vă cinstește, și în dorința de a nu Vă compromite, în ceasul al unsprezecelea Vă rugăm să nu săvârșiți un act că acesta pregătit în secret și cu atâta grabă. Urmările acestui act vor fi dezastruoase pentru biserica noastră din exil cât și pentru I.P.S. Voastră. Noi avem conștiința împăcată că ne-am făcut pe deplin datoria, și față de Biserica noastră, și față de I.P.S. Voastră, și față de Neamul nostru".

Ne-am luat libertatea să reproducem această scrisoare în întregime, pentru ca cititorii noștri să înțeleagă și mai bine pricinile, "binecuvântate", pentru care nu s'a putut lucra la lumina zilei. Cineva ar fi înclinat să creadă că măcar acum, în fața unor acuzații așa de groasnice și de precise, făcute de înșiși slujitorii bisericii din Paris, cu greutatea propriei semnături, I.P.S. Visarion se va fi înduplecat să suspende hirotonia: asemenea acuzații nu puteau rămâne neamplificate! De fapt, credincios sistemului său de a lucra, I.P.S. Sa a lădat, față de d-l Moșoiu, gestul preoților, cari-țin în curent cu ce se petrece; chiar l-a însărcinat să le transmită, din partea I.P.S. Sale, să fie liniștiți, căci va avea loc la ora 9 dimineața un ultim consiliu, în care informațiile din scrisoare vor fi foarte utile. E necesar să amintim aici, pentru completarea părerii asupra unei mentalități, că și părintele Grațian, ori de câte ori a scris, sau a vorbit cu I.P.S. Sa în această privință, a primit o grămadă de mulțumiri, și gesturi de recunoștință, cu asigurări că totul va fi bine. Dacă n'a fost așa, faptul întărește și mai mult bănuiala că, în adevăr, părintele Boldeanu "îl are cu ceva la mână". Cu ce l-ar putea avea, nimeni nu știe; unii se gândesc la aspectele exterioare ale vieții de toate zilele a bătrânului prelat..

Așa dar, cu toate acuzațiile atât de groasnice, făcute de persoane cu răspundere, acuzaări ce dezonorează orice om și cu atât mai mult o față bisericească, I.P.S. Sa a mers mai departe, procedând la sfințirea părintelui Teofil. În timpul slujbei, careva a strigat, în momentul când arhierii în-trebau publicul credincios dacă candidatul "vrednic este?", că "nu e vrednic!". Ar fi fost o ultimă ocazie pentru I.P.S. Mitropolit să se lase de lucrul început, întrerupând, cum e datina bisericească, slujba hirotonei. Dar I.P. Sfințitul nu s'a folosit nici de acest providențial prilej. Scriu "Curierul Românesc" și "Poasia Poporului", în relatarea-sablon ce li s'a trimis de la Paris de către cei interesați: "Când cei trei prelați au implorat Duhul sfânt să se coboare asupra noului ales.. emoția care a transfigurat credincioșii din asistență se putea citi pe fețele tuturor". Cititorii, cari vor să se încredințeze de intensitatea acestei "emoții", se pot adresa d-lui Mircea Domitriu (27, Rue des Belles Feuilles, Paris 16), care a imortalizat "emoția" în câteva clișee fotografice: rar ne-a fost dat să vedem figuri mai speriate, surprinse parcă asupra comiterii unei fărâdelegii! În ce privește atmosfera generală, niciodată n'am asistat la un parastas mai reușit.. Așa a fost sfințirea de arhierie pentru românii refugiați! "Am luptat din toate puterile -va scrie părintele Grațian, la 28 Dec., Mitropolitului, dând demisia din posturile ce ocupa la eparhie - să se evite săvârșirea unui act ce V'ar compromite și V'ar face ridicol în ochii credincioșilor noștri din exil și al întregului public românesc", efortul fusese însă zadarnic: "conjurații" îl aveau la mână pe I.P.S. Sa. Ci problema este: un arhierie, care nu-i liber pe acțiunile sale, deoarece credincioșii "îl au la mână", mai poate cârmui o eparhie?..

Pentru legionari, chestiunea mai are încă un aspect. Toată lupta Mișcării a fost pentru ridicarea demnității omului-roman, pentru stergerea complexelor lăuate de jugul multisecular, pentru transformarea României într-o țară de oameni liberi, o duminică de stejari cu fruntea dreaptă în spate și'nă furtună. Un comandant, în legiune trebuia să aibă nu "oamenii săi", ci oamenii săi, față de cari el este ca un frate mai mare, ca un primus inter pares. La noi, politicienii își aveau "oamenii lor", iar legionarii au combătut din răspunderi acest sistem ce degradează făptura omenească. Ori, ni s'a întâmplat să fim de față la o adunare, la biserica din Paris, unde legionarii, cari se'ndeletnicesc cu munca și nu cu politica, se prezentau fără să

plină cunoștință de cauză, I.P.S. Mitropolit Visarion Puiu, în amurgul vieții, ca ultim semn de recunoștință pentru binele primit dela neamul românesc întotdeauna.

Dacă ar fi fost o treabă.. privată, cum pretinde părintele Boideanu, nu ne-am fi ocupat de ea. Din păcate, înălțarea unui român în rangul arhieriei interesează întreaga colectivitate românească. Ceea ce, însă, trebuia să constituie pentru noi o adevărată sărbătoare națională, a fost osborit, de minusculul grup al "conjuraților", într'adevăr la treapta unei trebi de casă. Dacă episcop de casă le-a trebuit, au reușit: acum al au. Să-l ție sănătoși!

P. V.

O M U L E de Tudor Arghezi

O lăcomie crâncenă, netură,
Adună, omule, adună,
Căzneau, fură, surpă și omoră,
Îți trebuiesc putere și comoară,
Îți trebuiesc palate și veghințe
Să-ți zacă'n ele hoit și oșeminte.
Morminte, omule, morminte,
Avidă, mâna ta se strânge,

Storci aur și se scurge sânge.
Nădejde, sânge, har, ca un burete,
La soarbe aurul cu sete
Și'n baciul tău zidit înghiață
Neprihănită oamenilor viață,
Avântul, bucuria, puse bine,
De stăruial tău, păstrate pentru tine,
Îmi e rușine, omule, îmi e rușine.

&. Pe urmele "Romaniei" dela Roma (I, 6), și "Buletinul de știri din România" al "Cronicii românești" dela New York (II, 8) subliniază importanța demersurilor refugiaților, organizații sau nu, pe lângă forurile internaționale, în care este prezent sau încearcă să pătrundă regimul ruso-comunist dela București. Succesele acțiunilor întreprinse de pribezi la B.I.T. și la UNESCO, ca și simpatia generală cu care au fost întâmpinate manifestările anti-balet dela Paris și lovitura dela Berna, îndreptătesc multe speranțe. Noi am vrea să adăugăm însă o observație. Protestul nostru nu trebuie să se rezume numai la Statele Unite, la ONU sau la alte organisme internaționale, deși acolo e de pus în special accentul. E notoriu că politica americană, bazată pe solidaritatea și colaborarea cât mai strânsă cu țările occidentale, nu e complet liberă pe propriile mișcări, cum se vede în ultimul timp și în Extremul Orient: trebuie să meargă la unison cu politica engleză, franceză, etc., să țină cont de India, de neutralismul atâtor cercuri europene.

Acțiunea noastră trebuie să se extindă deci și în alte direcții, să agite apele opiniei publice în toate țările libere, să-și câștige simpatii nu numai la Departamentul de Stat, dar și la Foreign Office, la Palazzo Chigi, la Quai d'Orsay. I s'au trimis, bunăoară, lui Pandit Nehru, care încourăză atâtă socotelile unei politici de forță față de Rusia, materiale, din care să reiași, documentat, tragedia poporului nostru? Miniștrii de externe ai țărilor sud-americane, ca să dam un alt exemplu, sunt informați prin vreo publicație de cele ce se petrec în R.A.R.? Nicădere din aceste State are enorma forță a unui vot la Națiunile Unite, la Cel cu U.S.A. și U.R.S.S. Acest vot avem datoria să-l câștigăm la orice nouă ocazie. Credem, prin urmare, că a sosit momentul să ne extindem raza de acțiune și propagandei în favoarea eliberării. Și publicațiile în engleză, franceză (ne gândim mai ales la "News from behind the Iron Curtain") ar trebui difuzate nu numai în țările unde apar, dar în întreaga lume liberă, în cercurile care pot face ceva pentru bietul neam românesc.

&. Un mesaj al Frontului NICOLAE către lumea liberă. Românii nu iubesc violența și de aceea au răspuns întotdeauna cu hotărâre și curaj la violență. În semn de protest împotriva violenței permanente la care de zece ani este supus Poporul nostru, un grup de Români anticomuniști au ocupat cu primejdia vieții lor Legăția aza numitei Republici Populare Române din Berna.

O primă evacuare simbolică a unei ocupații străine s'a făcut în această Legăție, de unde funcționarii unei țări asuprite de Soviete au fost scoși afară prin luptă deschisă. Rusia sovietică în totalul ei dispreț față de drepturile omului și față de toate legile lumii civilizate și creștine nu poate învoca argumente ipocrite de ordin legal sau diplomatic. Pretinsa diplomatie sovietică nu este decât o rețea internațională de agitatori cari organizează acțiuni de provocare, de sabotaj intern în țările libere și de spionaj satelitic și fără scrupule în sarcina Moscovei comuniste.

Românii de pretutindeni sunt solidari cu actul de protest al curajosiilor luptători anticomuniști. După dreptul uman, acești luptători nu pot fi supuși la măsuri de forță, pentru că s'au ridicat în numele Poporului lor și al tuturor popoarelor, împotrivite astăzi, exploatate și terorizate de Rusia sovietică. Protestul lor arată a fi făcut spre luare aminte pentru toată lumea liberă. Mădarea popoarelor nu este înfrântă și nu există exploziv mai puternic decât suferința omenească supusă oprimării și nedreptății.

CALENDAR NAȚIONAL

- 1 Ian. (1895): Moare, în vârstă de 26 de ani, poetul Ion Păun-Pincio. St. O. Iosif scrie o caldă poezie la moartea lui.
- 8 Ian. (1873): Nașterea lui Iuliu Maniu.
- 9 Ian. (1780): Moare episcopul Chesarie al Râmnicului.
- 15 Ian. (1876): Profesor de armonie la Conservatorul din Iași, Gavril Măzilescu e numit dirijor al corului mitropolitan.
- 16/29 Ian. (1904): Nașterea lui Vasile Marin.
- 24 Ian. (1859): Adunarea Abatească dela București, deși favorabilă în majoritate lui Bibescu, votează în întregime, sub presiunea multimei, ca Ponn al Țării Românești pe alesul, la 5 Ian., al Moldovenilor, Alexandru Cuza. Cele două Principate ajung astfel sub stăpânirea unui singur Domn, deși Convenția din Paris n'o încuviința, fără a o exclude însă în mod expres. "Noi vom unirea pentru că suntem aceiași popor, pentru că avem aceeași obârșie, aceiași nume, aceeași limbă, aceeași religie, aceeași tradiții, aceeași moravuri, aceeași așezăminte, aceeași legi și obiceiuri, aceeași năzuințe, aceeași interese, aceeași nevoi de întămpinat și aceeași speranțe ce ne leagă sufletul, aceeași meniri de îndeplinit; pentru că niciun hotăr nu ne desparte; pentru că totul ne aproprie și nimic nu ne deosebește, afară doar de reaua voință a aceloră, care voesc să ne vadă dezuniți și slabi.." (Dimitrie Brătianu).--
- 24 Ian. (1886): Se naște la Boboștița, în Albania, Victor Eftimiu. Lichea de mare talent. Așa cum pe timpul primului război mondial, găsindu-se la Paris, ambuscat, a publicat un articol insultător al țaranului român, care murie pe Jiu și pe Olt, în "Figaro", s'a pus împotriva neamului, căruia, de altfel, prin sânge, nu-i aparține, în ultimul conflict; iar acum, coerent cu sine, slujește la Muscail. "Tout s'arrange" era vorba lui obșnuită, cheia filosofiei optimiste a lui Capus, pe care o aplica la toate situațiile, - și, în adevăr, ca prin farmec, îi ieșea în cale împrejurarea fericită, ce restabilea o situație compromisă... Un prieten s'a întors odată în țară cu d. Eftimiu dela Paris la Berlin. După ce din îndemnul lui s'au oprit mai întâi la Colonia, ca s'o viziteze, s'au hotărât să rămână și la Berlin două zile. - Să tragem la un hotel mai mare, insistă el. Așa au și făcut, lăsându-se serviți în veselă plată de argint; după două zile, Eftimiu propuse să mai rămână o zi; rămaseră; apoi încă o zi; rămaseră și ziua aceea; apoi încă o zi... Răndu-i-se prelungirea fără obiect și hotărât să plece singur, abia acum află prietenul adevărul: nemai având bani de plecare, Eftimiu voia să aștepte la hotel să-i vină "telegrafic" dela redacția unui ziar de la Arad, la care colabora. Ca să-l lase singur, ar fi fost neomenos; ca să aștepte banii "telegrafic", nu-și făcea nicio iluzie asupra lor; nu-i mai rămânea, așadar prietenului, cum era și firesc dealtminteri, decât să-și ia asupra-și cheltuielile drumului. Când se văzură instalați în vagon, la "Friedrichshagen" - Co-ți apuneam eu că în viață "tout s'arrange", - și dădu-ne te alarmai, exclamă Eftimiu, cu acea plăcută străngărie, care știe înturna o situație penibilă într'una spirituală" (Lovinescu).--
- 25 Ian. (1949): Colonelul Uță și câțiva țărani bănățeni cad în luptă cu militia comunistă la "Dealul Șorogău".--
- 30 Ian. (1821): Moare Domnul Moldovei Alexandru Șutu de "un erisipel flagrant" care i se urcase la piept. Un timp s'a crezut că a fost otrăvit de către d-ru Christari.
- 6 Febr. (1939): Moare matematicianul Gh. Țițeica, fost secretar al Academiei Române: "cum a gospodărit el pe o oarecum numai o lecție de finețe, o una de înaltă morală" (Iorga).
- 10 Febr. (1506): Clasele dominante străine din Ardeal - Unguri, Secui și Sași - Țara de creșcândă agităte a țărănimii românești, reînnoesc, la Sibiu, scara, falnică "Unio trium nationum" din 1437: "o conspirațiune permanentă contra națiunii române", cum o va defini G. Barițiu, asemănând-o cu un șocul cu trei picioare, când natural ar fi fost să se razăie și pe al patrulea, cel mai solid.--
- 23 Febr. (1821): Proclamația dela Iași a lui Alexandru Ipsilant "câtă pierdere țării Moldaviei!": "aseacă din întâmplare născăva deșănțăduită țării vor năvăli în pământurile voastre. Să nu vă înfricoșați intru nimica, căci străznică puteare să află gătită să pedepsească înădrăneala lor".
- 26 Febr. (1782): "În după amiaza zilei de 26 Februarie, trupele cetății (Bălgrad) fură înscrise în fața pavilionului găzdui; Horia și Cloșca, însoțiti de câte patru soldați, fură aduși în fața trupelor, apoi generalul (Papilla) cobori, înconjurat de ofițeri, și trâmățele sunară prelung. Generalul făcu un semn, un ofițer ieși în fața acuzatiilor și le citi nemțește

osândă. Era ger mare și osândă lungă. Ca să nu înghețe degetele soldaților pe arme, generalul întrerupsese citirea o clipă și îngădui trupelor să asculte Cloșca după dreptate, scoase din buzunarul mantalei o foaie de hârtie și, priceapă. Amândoi ascultară neclintiti, privind numai foaia de hârtie și mâna cîterului. Când ajunse spre sfârșit, maiorul ridică glasul: "Prin urmare Horia, altfel numit și Ursu Nicula, și Ion Cloșca, dovediti a fi pe de pe de altă parte turburători îndrăzneți ai liniștii și siguranței publice, în conformitate cu Codul Penal Theresian, articolul 62, despre turburări și răvrățiri, și art. 90: despre tălhării, pentru crimele acestea vor fi duși la locul obșnuit de supliciu, și acolo li se vor frânge cu roata toate membrele corpului, începând de jos în sus, anume întâi lui Ion Cloșca și apoi lui Horia, altfel numit și Ursu Nicula, și în acest chip vor fi trecuți din viață la moarte; trupurile lor se vor despică și tăia în patru bucăți, capul și părțile corpului urmând a fi puse pe roate la încrucisări de drumuri în comunele unde au săvârșit cruzimile cele mai scelerate, iar inimile și intestinale lor vor fi îngropate în locul supliciului. Sentința aceasta s'a dat la 26 Februarie 1785 ca o pedeapsă mult meritată pentru ei, iar pentru alții asemenea lor ca să o aibă drept pildă și înfricoșare" (Liviu Rebreanu, "Crăișorul Horia").

BISERICUȚĂ DIN ALBAC de Octavian Goga

Biseriцуță din Albac,
Tu ești al vremurilor semn;
Tot bietul nostru plâns sărac
E'nchis în trupul tău de lemn.

Din ce-am cerut, din ce-am gândit,
Atâtea rugăciuni cuprinzi,
Sub atâtea vis neizbândit,
Sub vechiul tău tavan de grinzi..

Tu știi cum ne-am trudit stîngher
De-ăpururi fără crezămînt.

La Dumnezeu acolo'n cer,
Și la împăratul pe pământ..

De-aceea, ostenit-acum
De zile rele câte-au fost,
Bătrînă, te-ai pornit la drum,
Să-ți dăde frații adăpost..

Fămi aici, fîm-ți un popas,
Pai sfetnic bun din veac în veac,
Și spune-acasă ce-a rămas,
Biseriцуță din Albac!

& TOȚI LEGIONARI. În ultimul timp, propaganda reperistă, comentînd faptele dela Paris, pe cele dela Berna, și recenzînd un număr din "Caete de dor", a afirmat că Eftimie Cherman, Mihai Părcășanu, Bartu Niculescu, cercul "Unirea" din Elveția, Virgil Ierunca, și alții, aparțin "Gărzii de Fier". N'am vrea să precizăm în care din aceste cazuri Mișcarea Căpitamului câștigă sau pierde prin injusta atribuție, care-l transformă în fasciști pe oameni ce s'au declarat totdeauna antifasciști, tîn încoă să fie considerați ca atare, ba ca-рева a făcut chiar caieră pe această temă, și din cînd în cînd ne mai pișcă.

Ceea ce este interesant de relevat este elogiul, pe care comunismul îi face, implicit, Legiunii: numai în ea văzînd un adversar serios și decis. Fiți siguri că radio București nu va spune niciodată că Visoiam, Carol Davila, Augustin Popa sau Teodoziadis sunt din "Garda de Fier" (ar fi un ghinion..): fiindcă anticomunismul acestora nu e de luat în serios. O coerență există în adjectivarea moscovită: tot ceea ce se opune activ și energic dominației ruso-comuniste, e fascist. Președintele Eisenhower nu e un fasciști, oel puțin decamdată, în terminologia sovietică; dar anumite măsuri, luate de dînsul și de guvernul din Washington, sunt fasciste, fiindcă împiedică expansiunea muschlească. Ar fi cazul să strigăm "Trăiască fascismul!", dacă nu ne-ar fi teamă de denunțurile compatrioților antifasciști (și ei "fasciști" pentru propaganda comunistă, căreia totuși îi aduc, prin atacurile contra Legiunii, atâtea servicii...).

& ROMANIA ROMANILOR. În "România liberă", dela București, ziua de 24 Ianuarie este amintită, într'un editorial, de Eva Molho, careia i s'a dat însărcinarea să comemoreze Unirea Principatelor; în exil, sărbătorile naționale le-a confiscat Teodoziadis. Când vor reuși bieții Români - "corșetori la ei acasă" - să se coupe, ei singuri, de istoria neamului lor, care nu e nici al Evei Molho și nici al lui kir Theo?

& În "Vocea libertății" din 1 Sept. 54 vom o poză a tinerilor greci din România, manifestînd pentru alipirea Ciprului la Grecia. În care Cipru sunt acolo și biserică greco-catolică care au vrut să aibă, presă, libertate de intrahire, etc. De ce, pe străzile Atenei "libere", nu se pot face manifestații pentru drepturile elementare ale Românilor, Bulgarilor și Albanezilor din Epir și Macedonia?..

CONSIDERAȚII EȘTINE

& IN CULISELE ISTORIEI. Mărturisesc, căndă, fostul prim-ministru al Angliei, evreul Disraeli (Lord Beaconsfield) că istoria este făcută de alte persoane decât acelea care joacă rolul de vedetă pe scena vieții publice. Dacă s'ar ține seamă de acest adevăr, spus, poate într'un moment de neapăsătoare sinceritate, de către un înviat în culisele unde se trag sforile... istoriei, multe evenimente din viața publică ar părea mai puțin paradoxale și ar căpăta un sens. Mai ales dacă se va reflecta și asupra constatărilor făcute de Wicheam Steed, unul din cei mai buni experți ai Foreign Office-ului britanic, în sensul că nu s'ar putea înțelege nimic din mersul evenimentelor fără a cunoaște teneinice problema judaismului internațional.

& Candaoarea lor, sau prostia altora?... S'a tot repetat afirmația, până ce a prins în opinia publică, că toate concesile criminale făcute Ruso-comuniștilor la Teheran și Ialta s'ar datora candaoarei președintelui Roosevelt, ignorant al problemelor din Europa orientală... Că paralioticul președinte se găsea în timpul tratativelor în avansată decrepitudine, nu încăpe astăzi nicio îndoială. Era natural, deci, să fie candid. Poate pentru aceasta a fost ales de ocultă și trimis acolo. Dar se poate spune același lucru de mentorul său, evreul Alger Hiss (condamnat apoi pentru spionaj în favoarea Sovietelor și recent eliberat), sau de ceilalți coreligionari ai acestuia? Ar fi copilăros. Aceștia au lucrat după un plan de mari proporții și precii. Se naște însă întrebarea: dar bătrânul vulpoi Churchill, care numai inexper în problemele externe nu poate fi considerat, de ce a consimțit? Desigur, n din candaoare. Că din docilitate ocultoasă: n'a vrut să indispuină pe adevărații făuritori de istorie din culise făcând sprijinul cărora n'ar fi devenit - cu toate talentele sale - atât de celebru.

& Este un adevărat bărbat de stat? Cu ocazia împlinirii a 80 de ani, me toată presa de mare tiraj - și se știe în ale cui mâini este - a exaltat pe Winston Churchill ca pe cel mai mare bărbat de stat al Angliei și una din cele mai puternice personalități din istorie! O fi așa? Orice om de bun simț s'ar putea întreba: De ce este mare bărbat de stat Winston Churchill Pentru că a adus popoului englez așa cum îi promisese când a preluat puterea, "sudare, lacrimi și sânge" răvărâni întreaga aezare a Imperiului Britanic? Pentru că a instalat bolșevismul în prima Europei? Pentru că a dătrus mai mult decât trebuia Armata germană, pe care ar vrea - oică - să o reconstituie astăzi? Pentru că a sacrificat lăscocivilor, dintr'un condei, State cu peste o sută de milioane de oameni, pe care își propusese să le protejeze? Pentru că a lansat formula existenței, imediat după moartea lui Stalin, ca să dea timpul necesar urmasilor acestuia să depășească momentul critic al succesiunii într'un regim totalitar? Etc.

Ar fi absurd! Și totuși, în fond, acestea sunt meritele care l-au făcut pe Churchill "mare bărbat de stat", "mare personalitate", etc. Altminteri, ar fi rămas un "mediocr" ca Chamberlain pe care l-a înlocuit și a cărui prevedere (calitatea principală a unui adevărat bărbat de stat) a vrut să crute Angliei, Europei și poate întregii lumi "sudare, lacrimi și sânge". Dar tot mai de aceasta au avut nevoie făuritorii de istorie din culise. Neastâmpăru și mai ales setea de reclamă a lui Churchill - pe care Henry Beraud o nume se căndă "cobotism" - au fost folosite spre a-l înhăma pe actualul premiei britanic la alt car decât cel englez. Un adevărat om de stat se judecă după realizările sale pozitive. Și Churchill - cel puțin până acum - nu are la activ decât ruine materiale și morale. Una din lenea de gândire, nesăbuita reclamă, sau din lășitate în expirație a putut să prospere o faimă de "mare bărbat de stat" atât de puțin meritată.

& Dezarmarea Occidentului. Orice așie cri omul de pe stradă din Occident se întreabă de ce se cedează la greșile directe sau indirecte a Moscoviților, o anumită presă internă și o altă învoacă pentru justificare: dezarmarea Occidentului, inferioritate acestuia față de Ruși. Această poveste se aude dela 1946 încoace, când Churchill a ținut faimosul său discurs dela Fulton. Întrebarea care se pune imediat este: de ce Rușii sunt mai puternici? Ei au ieșit tare din război. Sub loviturile armatei germane au pierdut milioane de soldați și elici. Industria le-a fost aproape complet distrusă. Pe când Americanii aveau la terminarea războiului, în 1945, industria belică la zenit, iar armata intactă.

Așa a fost. Dar - tot din candaoare lăscocivității Hiss, rămași în aceleași posturi-cheie și în administrația Truman, au "sfătuit", adică au ordonat, să demobilizeze total, să șohimbe economia de război în economie de pace, cu inevitabile perturbări, să distrugă aviația, răvărând-o ca fier vechi Rușilor.

înainte de a o înlocui... Cu un curânt să dezarmeze Occidentul. Și când secretul atomic rămăsese ultima speranță de a înfrunta pe Ruși, au apărut Rosenbergii, Fuchsii, Pontecorvii, Openheimii și alții de aceeași confesiune, și au dat secretul Rușilor. Iar marea presă din toate țările, în vreme ce plăta psihoza teroarei atomice, organiza totodată simpatia mondială, cerând dela oamenii de știință, militari, prelați (fără deosebire de confesiune: catolici, ortodocși, protestanți, etc.), intervenții pentru clemență față de spionii atomici. Este foarte clar. Ar trebui o candoare dusă până la prostie spre a justifica dezarmarea Occidentului din candoare...

& Război rece? sau calculul rece? Lumea s'a obișnuit cu noțiunea "război rece" și cu starea de lucruri pe care o reprezintă. Sunt însă și mulți dintre aceia care mângâie speranța unui război cald, adică singura posibilitate de a se ieși din actualul impas internațional. Puțini se întrebă, însă, de ce acest război rece durează de aproape un deceniu. Și are șansă să dureze încă mult și bine sub denumirea de "coexistență" sau "pace rece", cum s'a spus. La Teheran și laita au fost puse bazele războiului rece. Am văzut de cine. Dezarmarea Occidentului și spionajul atomic i-au asigurat respirația, Campania "pentru pace și coexistență" în toate țările e dusă de aceeași specie de oameni, folosind diferite măști de circumstanță. Leit-motivul pentru coexistență este: primejdia atomică, de proporții apocaliptice. (N'ar fi o exagerare interesată, pentru impunerea "coexistenței"?). Se fac toate acestea fără niciun scop? sau războiul rece a rezultat dintr'un calcul, pe cât de rece, pe atât de cinic? Se pare că este extrem de util pentru o anumită cutilă! S'a dat înadins jumătate din Europa, inclusiv Rusia, sub teroarea bolșevică pentru a se face tabula rasa. Pentru a se stărpi orice tradiție națională sau religioasă în aceste țări mai puțin "evluate", cum obișnuiesc să insinueze anumiți intelectuali. În același timp, nesigurarea continuă să uzeze nervii lumii occidentale. Așa că până la sfârșit va fi silită să accepte, ca o binefacere, pacea "coexistenței". Adică pacea în care Kișinevskii orientali să se poată îmbrățișa fără jenă, în văzul tuturor, cu Fuchsii occidentali, justificându-și reciproc faptele, oricât de abominabile, că indis-pensabile pentru cauza păcii... (pacea de moimânt a popoarelor!).

& Povestea "cruciadei". Mari speranțe au trezit în lumea oprimată declarațiile președintelui Eisenhower și ale secretarului său de stat, Dulles, făcute la venirea la guvern a partidului republican, în legătură cu "cruciada" pentru eliberarea de sub teroarea comunistă. De aceea, moderarea tonului, în ultimul timp, îngrijorează și chiar alarmează.

În fapt, până acum, Eisenhower a dus cam aceeași politică ca și a predecesorilor săi. Oedările în Indochina, ca și abandonarea unor insule deținute de naționaliștii chinezi, arată că el n'a luat inițiativa din mâna comunistilor. Dimpotrivă: pare a se fi lăsat sedus de himera "coexistenței". Care să fie motivele acestor oscilații? Să fie un pas înadins, dat îndărăt spre a expersa și mai mult opinia publică americană spre a face marele pas pentru tăierea nodului gordian al vieții internaționale? sau, acum, când curentul partidului republican a mai slăbit (dovadă sunt ultimele alegeri), el a renunțat la atitudinea de intransigență, adoptată poate de circumstanță, pentru a capta curentul republican, care împingea la cărmă pe senatorul Taft sau pe rivalul său Mc Arthur? Nu s'ar putea spune de pe acum. Ar fi greu să ne împăcăm cu un asemenea gând. Asta ar însemna amânarea, dacă nu chiar abandonarea oricărei speranțe de eliberare apropiată... Și totuși, judecând după susținerea pe care a avut-o tot timpul dela marea presă mondială, conflictul deschis cu Mac Carthy precum și faptul că el a fost desenat de Roosevelt (sau mai bine zis de anturajul său) ca generalisim în războiul contra Germaniei, nu s'ar exclude și această eventualitate. S'ar putea să fie, și în acest caz, o docilitate interesată. Ca aceea pe care am văzut-o și la bunul său amic Churchill, ambii devotați amici ai lui Baruch. Fără flexibilitate, ar putea să aibă și el soarta lui Mac Arthur. Ar fi să disperăm. Noi, însă, credem în cineva suflătoare a lui Eisenhower, fiindcă el este soldat și nu politician demagog, ca Churchill..

& Intrunirea "celor mari". Se tot vorbește de intrunirea "celor mari". Dar cine sunt în realitate aceștia? Este mazilitul Malenkov? Sunt efemerii politicieni francezi? Sau servilii amici ai lui Baruch? Dacă se vrea continuarea comediei se pot intruna totuși acești cabotini. Dar dacă este necesar ca războiul rece să nu mai continue, atunci să iasă de după culise și să se intrunească oficial marii sfetnici ai istoriei. Plăcut sau neplăcut, ar fi un lucru clar și cu eficacitate dacă s'ar întâlni, de pildă, Baruch cu Kaganovici, deținătorii mondiali ai secretului atomic. El pot face cu adevărat pace, dacă doară sunt din aceeași familie. Spunem să se intrunească oficial -

oăci neoficial, din cele ce declară un deputat în parlamentul italian, acum câțiva ani, rezultă că s'ar fi întâlnit când Baruch a asistat personal la antagoniști sunt mai puternice, atunci să se întrunească aceștia - dar mi se pare că ar fi o greșită înțelegere. Un Mac Arthur de pildă, eroul din Pacific, maziit atât de nelegant, ar putea sta de vorbă cu mai mult folos cu un Jucov, eroul Beradevrată, sau război adevărat. Dar va înceta așa zisul război rece, conceput de popoare, la distrugerea specificului național, la profanarea altarelor, la martirizarea slujitorilor lui Cristos, la satanizarea lumii. Oăci acest război rece este mult mai păgubitor decât orice război cald, fie și atomic.

& Pax Americana? sau Pax Sovietica? Sunt scriitori și gânditori politici, cari își înmăntă creierul spre a deduce dacă pacea se va face sub egida americană sau sub a Rusiei sovietice. Efort inutil, pentru că ei pornesc dela premisa falsă, că ar fi o luptă între două blocuri: Oriental și Occidental. În realitate, ne găsim într-o luptă surdă (subterană) a diferitelor internaționale; unele zăgăziri ale politicii occidentale au această explicație. După felul cum au evoluat lucrurile până acum, pare că nu va fi nici "pax americana" și nici "pax sovietica". Ci "pax iudaica". Această perspectivă s'a profilat înaintea de izbucnirea celui de al doilea război mondial (vezi Heide, ed. 1938). Dar poate impoderabilul sau, mai creștin, Dumnezeu va hotărî altfel. Căci mare este puterea Lui, și va fi pax cristiană! Așa cum a preconizat Sfântul Părinte, în ultimul său mesaj. C. N.

* * * *

&&. Serie un domn Glickman, în DACIA d-lui Sime (Dec., p. 29), că "guvernul Goga, Codreanu și regimul din năntea lui 23 August 1944 erau contrarie intereselor generale românești, toate și totu erau sub influența străină de neam și țară". - "Dacia" publică aceste gugușmăi la "tribuna liberă", cu scuza "libertății de opinie"; dacă însă d-l Glickman, în loc să fi spus merorii despre Căpitan, ar fi afirmat - să zicem, că Sime a un măgar, evident că "scuza" n'ar fi mai fost valabilă..

&&. VOCEA LIBERĂȚII din 1 Sept., p. 5, ne informează că Grecii "preferă să mențină păino și masine în patria lor, dar vor să trăiască sub acest cer albastru, sub care nu va înceta să înflorească pomul libertății, al acestei zeițe grecești, care în nicio altă parte a lumii nu a fost și nu este atât de divinizată ca în Grecia eternă". - N'ar fi rău ca, într'un moment de neatenție al zeilor tărâronadă, autorul să dea o fugă până în Macedonia..

&&. Serie Regele Mihai mareșalului Papagos, cum vedem în aceeași foaie: "Cel mai bună urări Excelenței Voastre și nobilei voastre țări, prietena fidelă și încredințată a României", - care "prietena", precum se știe, e gopara românismului din Peninsula Balcanică. Mareșalul Papagos, dacă-i otaș adevărat, n'a putut zice decât repulsie față de atăta lipsă de demnitate!

&&. FLOREA din 1 Dec. 1954 ne informează, la p. 4, că Winston Churchill, cel care a înfruntat România cu Rușii pe bază de procente, a fost felicitat, la împlinirea celor 60 de ani, de o delegație românească compusă din d-nii V. V. Tilea, maior Gh. Iliescu, preot F. Găldău, pictor D. Berea, etc. Premierul englez a primit, cu acest prilej, și un cadou. - E bine că emisiunile românești din străinătate n'au transmis "evenimentul": să nu mai afle și Țara cu câtă lipsă de demnitate e reprezentată de unii fii ai săi!

&&. "Si așa -constată BIRE din 1 Oct., p. 7, vorbind de Carol I- aproape 33 de ani Regele a păstorit poporul a îndrumat Țara". - Și ceilalți peste 15 ani, cât a mai domnit, cu ce s'o fi ocupat Vodă? Măcar de-ar fi predat puțin istorie celor dela "Bure"..

&&. FLOREA ORTODOXĂ din Iunie 1954, p. 30, afirmă că "prima mare cruce a Ordinului Sfântului Mormânt a primit-o Împăratul Heraklios în anul 535": adică pe când "împăratea", de fapt, Justinian..

&&. LIBERTATEA din Sept. - Oct. 1954 vorbește, la p. 2, de vocea lui Daniil Sinastrul, "sărac și aspră, înocent și cadentat". - Vorba cântecului: Pe o cale lungă scurată, se ducea un om venind..

&&. DACIA din Sept. 1954 "preferă", la p. 40, "na neadevrurile, răutățile, infamiile, să răsună înscris în paginile Vetrei și na ale Daciei". - Mi se dă așfel, în fine, o explicație asupra faptului că revista simistă n'a publicat încă "dosarul rușinii": nu-i plac infamiile..

S T I R I

BELGRAD. Soc. culturală "Flacăra" din Begheții a dat, la 30 Ian., o serbare, la împlinirea unui an de existență. Cântă a cântat "Pescarul", "Lugojana", "Ardeleana", "Doina Oltului", s'au jucat "Călugarii", etc. - Tot pe la sfârșitul lui Ianuarie, Soc. culturală "Ch. Ceacă" din Voivodina și-a inaugurat biblioteca și sala de lectură. D-na Marina Liviu a făcut o expunere asupra mersului Societății, a cărei secretară este. -

BUCUREȘTI. Conform emisiunilor sovietice, după tinerii Români din Basarabia au început acum și cei din Bucovina de Nord să se înroleze ca "voluntari" pentru defrișarea pustiurilor siberiene. (FEP)

- Prin lagărele și închisorile din România au fost identificați următorii: Ionel Pop, fost deputat țărănist; Virgil Constantinescu și Radu Florescu, foști deputați liberali; Alexandru Ghica, fost sef al Siguranței sub regimul legionar; Al. Polizu, colonelul Al. Mitulescu, Mihail Mihalceanu, Ion Nempteanu, etc. (FEP)

- Se confirmă condamnarea frunțașilor socialiști Titel Petrescu, Ion Flueras, Iosif Jumanca și Ion Mirescu la 25 ani închisoare, iar alții la pedepse mai mici. Internaționala socialistă, cu sediul la Londra, și Confed. Internațională a Sindicatelor libere au protestat contra acestor condamnări.

- În Decembrie a fost "judecat" un lot de "spioni ai serviciului de spionaj britanic". Ion Bocea, din Sântandrei (Oradea), a fost condamnat la moarte și executat imediat; Irina Muresanu (din Brașov, "soția fostului legionar Victor Muresanu"), Cornelia Mihalăscu (din Alba Iulia, "soție de fost ofițer") și Ion Matei (din Oradea, "fost legionar, membru al tineretului n. liberal, fiu al unui fost senator n. țărănist"), condamnăți la muncă silnică pe viață; Anton Istvanec, din București, 20 de ani muncă silnică; Petre Stoica, din com. Suhaia (Suceava), 10 ani muncă silnică.

- "Moldova socialistă" din Chișinău a publicat, la 9 Ian., un interviu cu Hrenov, secretar al CC al Comsomolului din RSS Moldovenească, în care acesta confirmă că oameni din Basarabia lucrează în prezent în ținuturile pustii din Kazakstan. Dintr-o Românie după aceea 500 sunt folosiți la conducerea tractoarelor iar 150 la reparatul mașinilor agricole.

În meetingul comsomolului basarabean din 13 Ian. (prezidat de 18 persoane, dintre care numai 4 cu nume românești), a fost aprobat în unanimitate "un apel către tineretul moldovenească, în care acesta este "invitat" să se înscrie în echipele "voluntare" pentru "noile teritorii" din Siberia. După deportările masive din Basarabia și Bucovina, în mai 1940-41 și 1944-46, în aceste provincii mai rămăseseră, după unele date, numai vreo 400.000 de Români din totalul de 1.600.000. Acum sunt mănâți și aceștia "voluntari", să se prăpădească în stepele orientale.

- Radio Chișinău din 4 Februarie a anunțat că sute de "moldoveni" ar fi "făcut cereri" de a fi trimiși să participe la destelenirea pământurilor siberiene. Un grup de peste 300 de tineri a părăsit pământul Basarabiei ocupate, cu destinația ținutului Kustana; alt grup a plecat la 5 Febr. (FEP)

CAIRO. Tribunalul militar din Cairo a judecat, în Ian., două grupuri de Evrei, acuzați de spionaj în favoarea, respectiv, a Israelului și Uniunii Sovietice. Două dintre acuzații au fost condamnăți la moarte, ceilalți la ocnă. E interesant că, în timp ce nimeni nu-și mai aduce aminte de milioanele de creștini ce se sting în țările ocupate de adepții evreului Karl Marx, pentru salvarea acestor spioni dovediți, din neamul lui Marx, s'a mișcat presa de pe 5 continente, personalități politice de prima mână, reprezentanți diplomatice ai Angliei, Franței, Americii, etc. Guvernul egiptean însă nu s'a lăsat înduplecat: cei 2 spioni au fost spânzurați la 31 Ianuarie. -

MÜNCHEN. După o întrerupere de mai bine de 2 ani, CUVANTUL STUDENȚIMII își anunță reparația. Primul număr va fi închinat memoriei lui Alexandru Vlădăreanu. Adresa: München 55 - Würtalstr. 64, - Germania. -

- Președintele Republicii Federale Germane a decorat cu Marea Cruce a ordinului "Merit" (cel mai mare ordin german, acum), pe directorul român Sergiu Celibidache, pentru meritele sale în reorganizarea Orchestrei Filarmonice din Berlin după ultimul război. -

- Sărbătura zilei de 24 Ianuarie, la München, a avut loc Duminică 23 Ian., în sala de conferințe a MUSEULUI German. Pe Deut-ul a fost oficiat de p. Emilian Vasilescchi. Pe lângă scinta sa, au mai vorbit despre însemnătatea zilei și necesitatea unității în stil d-nii Gen. Ion Gheorghe și M. Păroșeanu. -

- Arhiepiscopul Emilian Vasilescchi a oficiat pe ziua de 26 Ian., la biserica greacă din München, parastasul din 6 săptămâni pentru Alexandru Vlădăreanu. S'a s'a rugat deasemenea pentru sufletele tuturor celor căzuți în lupta contra bolșevismului. -

- D-l dr. Adrian HOLBAN asistent în "Patologia medicală", a deschis la 3 Ian., în centrul oraşului Modena (Via Emilia 106), un "studio" medical. D-sa convinge bolile de sânge. -

- Cu concursul comitetului "Ieremia Valahul" de sub conducerea d-rei dr. Felicia Paraschivescu s'a organizat în "palazzo Venezia", la 8 Ian., o expoziţie "del presepio" şi a picturii şi sculpturii în legătură cu "Naşterea".

- Asoc. Italianilor refugiaţi din România, "Comitetul român de asistenţă şi Asoc. studenţilor italieni din România" au organizat, la 23 Dec., 6 serbare a popului de Crăciun. La executarea programului de colinde şi-au dat concursul: corul mixt al celor două asociaţii, d-ra d' Ecclesis, d-nii Eugenio Toso şi ing. V. Giotta. Parintele Capros a rostit cuvântul ocazional. -

- La spitalul din Brescia a încetat din viaţă, înainte de Crăciun, bătrânul pescar din Constanţa, refugiat, Vasile Atimia. -

- La 11 Ian., a încetat din viaţă fostul mareşal Rodolfo Graziani. -

- La 9 Februarie a fost pusă în circulaţie metropolitana din Roma, care leagă gara Termini cu Expoziţia Internaţională, dincolo de San Paolo. -

WELLINGTON. Măna de Români refugiaţi în Noua Zelandă s'a adunat la casa d-lui Mihail Tartler, pentru a sărbători ziua de 24 Ianuarie. Au luat parte, în afară de gazdă, d-na şi d-l C. Murgulescu, d-na şi d-l Al. Frunză, d-nii C. Beu, C. Lungulescu şi Anghel Ionescu cu logodnicele, G. Ciciu, G. Cotorceanu, Fulu Boblea-Gorj şi Ion Popescu-Cuşmir. Serbarea s'a deschis cu o rugăciune şi un moment de reculegere pentru cei ce s'au jertfit pentru unirea şi libertatea poporului român. După "Deşteaptă-te Române", d-l Ion Popescu-Cuşmir, venit anume din provincie, a arătat importanţa actului dela 1859, îndemnând la unirea şi a refugiaţilor, cu un singur ţel: liberarea ţării. Urmează "Pe-al nostru steag" şi Hora unirii, ridicându-se paharele în cinstea unirii. D-l Boblea-Gorj, acompaniat la flaut de d-l Murgulescu, a cântat câteva cântece oltenesti. -

TORONTO. Crăciunul, Anul Nou, Unirea Bucovinei, a Ardealului, a Principatelor Române, au fost sărbătorite la Casa Naţională Română, prin îngrijirea parohiei locale. La colinzi, plugusor, piese de teatru, conferinţe, recitări şi coruri şi-au dat concursul elevii şcolii de pe lângă biserică, d-na şi pr. N. Zelea, dr. D. Ordeanu, ing. M. Patrini, Matei Hojbotă, dr. S. Tihan, S. Manea, V. Posteuck, C. Magirescu, St. Ciotlos, T. Lupu, V. Ududec, R. Tântă, C. Tudorache, V. Ocoliganu, E. Petrini, G. Ruscău, I. Pană, I. Ortopan, I. Roncea, G. Ciordas, N. Baboi, C. Bănulescu, C. Roman, F. Stănescu, E. Barbieru, A. Serbănescu, N. Tănase, V. Guian, N. Pataceanu, E. Bartolini, G. Oprea, F. Cioreşcu, C. Anghel, D. Andronache, J. Capri, ing. Bănulescu, Dina Dumitru, ing. A. Carp, I. Căpătână; banii adunaţi sunt destinaţi plăţii Casei Române şi ajutării refugiaţilor bolnavi. -

- Enoriaşii bisericii române locale şi-au ales, în Ianuarie, următorul comitet: T. Lupu, preşedinte; Ionita Roncea, vice; Sebastian Manea, secretar; Vi. Ududec, casier; epitropi, Nic. Baboi şi Petru Mătu; controlori, Mircea Petrini şi Const. Bănulescu; în comitet: G. Ciordas, C. Romanciuc, Paul Stăfănescu, Eusebia Barbieru şi Const. Ştefăea. -

WASHINGTON. În locul defunctului preot Ion Truţă, mort în Decembrie, consiliul parohial al bisericii "Sfânta Maria" din Cleveland a ales ca paroh, la 23 Ianuarie, pe părintele Vasile Hătegan din New York. -

- Adunarea generală a parohiei române ortodoxe din Woonsocket, ţinută la 2 Ian., a decis înfiinţarea unei şcoli macedo-române (sub direcţia d-lui Virgil Puppi) şi a unei biblioteci româno-americane (sub îngrijirea comisiei culturale-educative, formată din Virgil Puppi, Violet Rigla, Virgil Teja, Olga Bioki şi Ida Steve-Soudreau). -

* * * * *

& Diverse. Prietenii "Vetrei", cari vor s'o sprijine băneşte, sunt rugaţi să-şi trimită obolul - dacă n'au falesniri de transfer prin bănci - numai în plăt recomandat. Abonaţii din următoarele ţări pot trimite banii la adresele indicate: în Franta, la d-l Nicolas Moscu - 2, Rue Chomel - Paris 7; în Statele Unite, la d-l Cezar Teodorescu - 13-301 Hartwell - Detroit 27/Mich.; în Canada, la d-l Ch. S. S. S. S. - 151 East Ave N. - Hamilton/Ont. -

- Regretăm că, lipsindu-ne spaţiul, din cauza apariţiei cu mare întârziere de astă dată, nu putem publica ultimele scrisori ale d-lui N. Diani, în care se demască atitudinea neromânească a d-lui Creteanu în chestiunea cedării Scărilor laterale - cum şi a păcii de după ultimul război, când a exclus, din memoriul ce trebuia prezentat conferinţei de către refugiaţii români, chestiunea Basarabiei şi Bucovinei. -

DORURI ȘI NEGAZURI (Fragmente de scrisori)

B.-Franta: Cu cele mai călduroase urări pentru noul an, rog pe bunul Dumnezeu să vă întărească brațul pentru a purta mai departe lumina adevărului.

C.-Franta: Clopotelul dela Mănăstirea Putnei sună ca să adune feciorii răspândiți pe meleaguri străine, ca să-și mai aducă aminte de sfintele noastre sărbători ale Crăciunului.

M.-Canada: Cu ocazia Sfintelor Sărbători, tuturor luptătorilor dela "Vatra", din toată inima vă urez: noroc, sănătate și grabnic drum spre România blicarea scrisorii deschise a Mitropolitului Puiu-Boileanu-Visariion. Ce vor acesei oameni cu Episcopia noastră de aci, care-i organizată și de bine de rău merge pe drumul bun, în frunte cu P.S.Trifa? De ce care întâi nu-și pun ei pe roate și la punct singura lcr bisericii - ce-au găsit-o făcută de-a gata în Paris- și cearcă să dea sfaturi românii de pe-aci, care cu munca ei și fără sprijinul politicienilor și guvernelor de tristă memorie din România și-au clădit Biserici, Case naționale și organizat societăți culturale și de ajutor fraternal?

B.-Belgia: Multumesc pentru trimiterea regulată a foi și vă felicit pentru tot ce e bun în ea. Românii din Belgia au sărbătorit în 26 Dec. Crăciunul și tradițiile noastre românești printr-o slujbă românească, masă comună, colinzi, cântece, toboală, etc. Era pentru prima dată o astfel de serbare aici în Belgia și compatrioții noștri, uniți în spirit creștin și fără diviziuni politice sau de altă natură, au participat plini de bucurie și elan.

T.-Statele Unite: V'am expediat acum 3 zile al doilea pachet, să-l împărțiți cum veți crede că e mai bine. Nu sunt lucruri de mare preț, deoarece și eu încă mai port din cele primite dela IRO, la Bagnoli. - E greu să vă descriu bucuria pe care am simțit-o la citirea circularii dela Majadahonda. Greutăți și miselii vor mai fi și de acum înainte, însă marele pas a fost făcut. Legionarilor li s'a deschis un întreg orizont de viitoare înfăptuiri. După cum ați scris, premiza că mulți dintre noi am greșit dovedește un început sănătos. Aștept cu multă nerăbdare începerea unei activități. Sper că actualii membri ai "Frontului libertății" vor avea bunul simț să nu se mai considere legionari. Tare îmi mai este dor de țară. Când va veni oare timpul să aud vorbindu-se în jurul meu numai românește? Pe aici lucrurile se mențin confuze. E greu să te orientezi, când politica se schimbă dela o zi la alta.

S.-Jugoslavia: Am primit de două zile un anunț foarte dureros, care ne-a rănit așa de grav, despre moartea d-lui Vlădăreanu. Mi's vreo 10 zile de când ne-a trimis un pachetel cu medicamente. Fetele s'au dus la biserică ca să-i tragă clopotele; ele vreau să-i facă și parastas.

V.-Germania: Aseară am sosit dintr-o a doua călătorie, lungă și obositoare (de astă dată făcută cu mașina mea hodorogită, pe această vreme de iarnă) până la München și înapoi.. pentru îndeplinirea unei dureroase datorii preoțești, anume de a înmormânta pe regretatul tânăr Alexandru Vlădăreanu, decedat în urma unei violente duble-pneumonii. În mormântarea a luat înfățișarea unei neașteptate manifestări de spontană solidaritate, întrunind la prădă și înmormântare aproape una sută de Români din toate grupările..

B.-Canada: Așteptăm cu toții "Vatra" cu mare nerăbdare. De ce întârzie? Te rog să mi-o trimiți cu avionul, voi plăti cât va costa.

C.-Portugalia: Expediez în acest plic suma de 5 dolari, abonamentul pe anul în curs la "Vatra". Care n'a mai sosit de câteva săptămâni și îmi lipsește.

P.-Franta: Trimit rezultatul alegerilor dela biserică. E o listă de oameni, care, cu mici excepții, e cea mai bună. Alegătorii au selecționat cam instinctiv pe cei 17 consilieri, și bine-au făcut. De data aceasta nu s'a prea ținut seamă de "ordine". Oamenii încep să mai judece și singuri.

M.-Germania: Sâmbătă și Duminică a avut loc, în sfârșit, adunarea dela Bonn. Au fost de față delegații tuturor Aso. și Inst. ce fuseseră și la Freiburg, în afară de ASTRU, care, la presiunea părintelui Müller și-a trimis numai un observator. De altfel, această "Asociație" n'are decât 3 membri. După cuvântul de deschidere, ținut de d-l Valerian Dobrescu, adunarea și-a ales, pentru prezidarea dezbaterilor, următoarea comisie: Pr. Vasiloschi, Gen. Ion Gheorghe și prof. Virgil Mihăilescu. Generalul a condus cu mult tact dezbaterile. Spiritul de frățietate și bună înțelegere a avut loc de frunte în adunarea dela Bonn. Să ne călăuzească Dumnezeu pașii pe drumul acesta al unirii și înțelegerii între frați, pentru că, împreună, să ne străduim a fi de folos Neamului obșnuit în țara lui. - D-l colonel Alexandrescu, din cauză de boală, n'a putut participa la adunare. Nu prea se simte bine. A întins-o biatul cu oum a putut, înfruntând din greu neajunsurile și neacuzările pribegei, fără ca să se înnoceale. Respect și admirăm tăria de caracter a dânsului. S'a străduit și se străduiește din greu pentru bunul mers al Asociației. El poate servi de pildă multora dintre noi. -

SEMNALURI

& **TURK DUŞUNCESİ**, Istanbul, XV, 3(1 Subat 1955). - Dacă nu recunşteam, printre numele colaboratorilor la această serioasă revistă din Turcia, pe acela drag nouă pentru activitatea intensă pe care o desfăşoară în interesul Românilor şi al românismului, al d-lui Enver ESENKOVA, am fi crezut că e vorba de o glumă proastă, pe care ne-o face vreun "başbuzuc": ne-am zgâit ochii vreo două ore, încercând să pricepem ceva din "alisverişul" turcesc, cu speranţa că vom da peste vreun "sictir", "cişmea", "vizir", dela care să pornim la înţelegerea champollionică a hieroglifelor otomane. Când desădeşdea era la culme şi, ca buni "ghiauri", ne pregăteam să punem mâna pe "iatagan" pentru a-l face "pilaf", descoperindu-l, pe autorul şotiei, am dat peste articolul "Miltoci Romenlerin Kültür Çalışmaları", în care prietenul Esenkova, din câte am înţeles, vorbeşte de activităţile, publicaţiile şi iniţiativele româneşti în exil. S'ar putea însă prea bine ca în cele 14 pagini ale periodicului să fie vorba, în realitate, de goldurile mobile ale Marylinei Monroe, de galanteriile lui Horia Sima, de euceritorul profil al inconsolabilei Renee Theo sau de alte asemenea obscenităţi: ştim noi ce înseamnă "Çalışmaları"??...

& **CAHIERS SEXTIL PUSCARIU**, Department of Romance Languages and Literature, University of Washington, Seattle 5, vol. II, n.1 şi 2 (ian.-iunie şi iulie-Dec. 1953). - Apărute cu o mare întârziere, după transferarea directorului în Statele Unite, la o catedră importantă, "oactele" d-lui Alphonse JULLIAND aduc iarăşi o serie de contribuţii serioase. E deajuns să cităm, printre colaboratori, pe Leo Spitzer, care scrie despre "L'Archetype de la ballade Miorita et sa valeur poetique"; Kund Togeby, care tratează problema "neutritului în româneşte şi în albaneză"; Giuliano Bonfante cu "Un trapasso fonologico romeno di origine iranica" şi, foarte important, "Sulla conoscenza della lingua romana in Europa"; Ernst Gamillszæg, despre "Romanidad oriental y romanidad occidental"; Ali Lombard, cu "La formation du subjonctif compose en roumain" şi "Une énigme de la morphologie roumaine" ("pociu" dela verbul "a putea"); Marius Valkhoff, despre "Sextil Puscariu et la linguistique romane" (se publică şi o interesantă scriere, înedită, a directorului "Muzeului limbii române" dela Cluj); Fr. Schurr, "Substrattheorie und Phonologie"; Tatiana Fotitch, "Rumanian ecclesiastical terminology of Byzantine origin". Pe părinţele Tailliez-"Retezatul" (cum îi place să se românizeze) îl găsim, din păcate, numai la "Mélanges", cu o notă despre etimologia verbului "a speria", şi o altă pe marginea eseului savantului grec B. Recatas cu privire la "terminologia creştină a Aromânilor sau Cuţvalahilor din Pind". Revista se încheie cu numeroase "dări de seamă" ("comptes-rendus") şi scurte recenzii.

& **VERS**, revista Asociaţiei "Nicolae Bălcescu", East Chicago, IV, 4 (Oct.-Dec. 1954). - Cuprinde o binevenită antologie din Bacovia, cu un eseu, mai vechi, din 1934, al lui Adrian Maniu, şi unul, nou, al directorului publicaţiei, NOVAC, asupra poetului inegalatei "Lăcustre". Pe Ionel Teodoreanu îl evocă - "rege al metaforei şi visului românesc" - Vasile POSTECU. Împreună cu acesta din urmă mai semnează versuri N.S. GOVORA şi Mio. NOVAC; proză, Ion ȚĂRANU şi iarăşi N.S. GOVORA. La "literatura popoarelor" îşi dau contribuţia: I.G. DIMITRIU, Mircea POPESCU, N. Iancu-PĂLTIŢĂŢANU, D.C. AMZĂR şi directorul. La "controversa confesională", în cadrul tribunei libere, iau parte, cu argumentări şi pasiune, D.C. Amzăr, N. Novac şi Doru Cordun. Din acest număr al revistei lipseşte colaborarea "cioclopedică" a prof. Isopescu, care n'a mai avut timp, probabil, să scoată ceva date de arhivă din almanahuri şi dicţionare cu caracter ultra-popular: "Vers"-ul are toate şansele, continuând astfel, să-şi amelioreze calitatea.

& **INSIRATE MARGARITE**, Rio de Janeiro, IV, 13-14 (ian.-iunie 1954). - Se deschide cu o amară prezentare "la al patrulea an..." de apariţie: "Ne-am trudit ochii la lumânare prin cabane rudimentare, hărţuiţi de sărăcie cumplită, climă oribilă, cu viaţa ameninţată de sălbăticia omenească şi - ce ne-a durut mai mult - priviţi cu ochi de lup de fraţi de acelaşi sânge, care au rămas indiferenţi la toate svârcolirile noastre, ba chiar satisfăcuţi carecum de momentele noastre de slăbicioasă materială, aşa de greu de trecut". Încolo, cbişmitii colaboratori: Tolescu, Novac, Hortopan, Iancu-Pălţiţanu, E. Mihăescu, Drumaru, Petru-Silistreanu, cu versuri; iar la proză Margareta Barciaru, Mişu Demetrescu şi afurisitul D. Em. Popa. Directorul I.G. DIMITRIU, care publică, împreună cu soţia, fragmente traduse din teatrul shakespearian, îi comemorează, în mortem, pe Ionel Teodoreanu şi Elena Farago.

& Georges BAGULESCO, *La paix soviétique*, Paris, 1954. - Fostul Ministru al

României în Japonia și China tratează cu nobilă patimă, în pilde, aspectele falsului pacifism muscălesc și ale nevoiilor occidentale. Broșura, ca și bera.

& LUMINA, Vârșet, VIII, 2-3 și 4 (Febr.-Martie și Aprilie 1954).-- Între altele publică "lecția de deschidere a cursului de istoria literaturii române la Școala superioară de Pedagogie din Novi Sad în anul școlar 1953/54" a lui Radu FLORA, despre "Un poet excentric: Matei I. Caragiale", - și e o creștinismului, catedra de română e reprezentată atât de slab și mi arde un e că oditura "Libertatea", care scoate, tot la Vârșet, un săptămânal cu același nume, de propagandă titoistă însă, va publica, dacă n'a publicat deja până acum, un volum cu "versuri alese" de Arghesi. Din opera acestuia se reproduc: "Testament", "Măhniri" și un "Psalm" ("Sunt vinovat că am răvnit...").

& ORBIS, Louvain, III, 2 (1954).-- Documentează activitatea Centrului internațional de dialectologie generală de sub conducerea competentă a neobosimului prof. Sever POP. Bună parte din broșură e consacrată celor două foarte pe lângă Universitatea de la Michigan și la "Casa de Rui Barbosa" dela Rio concursul prețios Tiberiu Humiță și Const. Mădău.

& CALENDARUL ZIARULUI AMERICA pe anul 1955, Cleveland.-- Miron BUTARIU documentează chipul în care regimul comunist a distrus treptat corpul de magistrați și avocați ai României; n'a priceput o lețoaie însă din lecția ultimelor evenimente, dacă, orbit de patimă și în memorocirea generală de Moscovei, de "guvernul" capitular de "Centru" la Institutul de lingvistică de la Janeiro, ambele înconunate de cel mai deplin succes. La prima și-au dat concursul prețios Tiberiu Humiță și Const. Mădău.

& CALENDARUL ZIARULUI AMERICA pe anul 1955, Cleveland.-- Miron BUTARIU documentează chipul în care regimul comunist a distrus treptat corpul de magistrați și avocați ai României; n'a priceput o lețoaie însă din lecția ultimelor evenimente, dacă, orbit de patimă și în memorocirea generală de Moscovei, de "guvernul" capitular de "Centru" la Institutul de lingvistică de la Janeiro, ambele înconunate de cel mai deplin succes. La prima și-au dat concursul prețios Tiberiu Humiță și Const. Mădău.

& CALENDARUL ZIARULUI AMERICA pe anul 1955, Cleveland.-- Miron BUTARIU documentează chipul în care regimul comunist a distrus treptat corpul de magistrați și avocați ai României; n'a priceput o lețoaie însă din lecția ultimelor evenimente, dacă, orbit de patimă și în memorocirea generală de Moscovei, de "guvernul" capitular de "Centru" la Institutul de lingvistică de la Janeiro, ambele înconunate de cel mai deplin succes. La prima și-au dat concursul prețios Tiberiu Humiță și Const. Mădău.

& EXCLIA, Londra, VII, 101 (31 Ian. 1955).-- D-l V.V. TÎLEA începe să aibă îndoieli cu privire la politica britanică față de țările robite. Dacă le avea prin 1939, era mai bine... Publicația, totuși, în polemică de sus, cu "Curierul românesc", caută să justifice nesăbuitul gest al celor câțiva sub-Români de la Londra, cari au simțit nevoia să-l tângăieze pe sir W.C. după toată vânzarea (90%) cu care ne-a dăruit Rușilor, - la împlinirea a 80 de ani. Destul de judicioase, în schimb, considerațiile relativ la "Tree Europe". Cât despre împănătorirea ca americani a lui Crețeanu, Caranfil, Chilozean, madam Vășoia-mu și Malaxa, să le fie de bine: ne pare rău numai că trebuie să răsplătim în felul acesta meschin marea generozitate a Statelor Unite. Ingratitudine valahă! - Răspunzând "Poiz poporului" de la Cleveland, "Exclia" dă a înțelege că d-l Stănculescu s'ar alimenta din fondul Crețeanu; aceeași acuzație e adusă "Poia Poporului" "Făcliei". Noi, cunoscând menajeria politiciii și diplomatiei românești de ieri, care aveau, și au, pentru sfântă o predilecție deosebită, credem și una și alta. Fără supărare..

& ARC, Buletinul Asociației române din Canada, Montreal, 2.- Secretar de redacție e d-l Petre SULTANA care într-o franceză cam neaterță, ne dă stirea unui articol despre poezia lui Eminescu, publicat de prof. André Patry la Quebec, în "Revue de l'Université Laval". Ca o ironie, desigur nevoită, dă-rii de seamă îi urmează un fragment ciuitit din "Scrisoarea I-a", cu versul "Iar de-asupra tutușora va vorba vreun mititel...". Vasile POSTEUOK, comentând favorabil înființarea asociației "Pro-Basarabia" la Paris (o secție s'a constituit și în Canada), scrie frumos despre pământurile românești răpite iarăși de Muscali: "Pe zi ce trece, interesul curat pentru Basarabia și Bucovina devine măsură a dragostei noastre de neam". Dragoste care, însă, n'ar trebui să-i cuprindă pe frații noștri chinuți din Balcania: cum se știe, poetul bucovinean a trimis nu de mult un mesaj la "Vocea Libertății" din Atena, care e o sfidare sifuntată a victimelor, de ieri și de azi, ale persecuției grecești. - Semnează versuri, între alții, Nichita TOMESCU, pe care ni-l amintim dela "Universul literar"; Ion ȚĂRANU, o navelă, "Icoana Maicii Domnului". Publicația ne informează pe larg asupra intensei activități a frumoasei colonii românești din Canada.

& UNIREA, Ecoul asociației siveco-române, Berna & Zürich, IV, Febr. 1955.- Revista și ceroul din jurul ei au avut cinstea de a fi atacate violent de presa rușo-comunistă dela București pentru amestecul pe care l-ar fi avut în lovitura dela Legatia reperită. Sună parte din acest număr, cum e firesc, e consacrată faptelor dela Berna, aprobată din plin. Un cuvânt de recunoștință Elvețienilor din România, în fața cu d-l SCHEIDEGGER, pentru atitudinea demnă luată cu această ocazie și care credem că va avea darul să influențeze autoritățile dela Berna în tratarea cazului.-

& EXILIUL ROMÂNESC, München, I, 4, 5, 6 (ian. - Febr. 1955).- Revista, la care colaborează în primul plan cunoscuții fondatori ai Gărzii de Fier: Grigoriță Manoiilescu-profesorul și C. Săssu-legionist, continuă să echivocheze, voit, cu numele, care n'ar trebui luate în deosebi, de "legionar". În realitate, este vorba de o bună publicație simistă, cum se vede și din acceala cu care sunt comentate alegerile dela Berlin, proclamarea "Unitii asociațiilor românești din Germania", etc: respingi cu energie de covârșitoare majoritate a compatrioților, puținii salariați ai lui Iliuță Activu' se agită cu spume la gură. Comic, ca totdeauna, este "Ir. Ion Flegeriu: bietul om..".

Adrian Popa

Riduz. 50% riferim. Art. 36
convenz. Post. parag. 3 e 4

STAMPE

RECEIVED/RECEIVED
1/1
NEW. MILLER ASSOCIATES

VIA C. MORIN
ROMA
(Italia)